

بہنگلا

ناول

نگار: گل و شبنم
Ketabton.com

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: ښکلا
ليکوال: گل رحمن رحمانی
څپرونکی: گودرخپړندويه ټولنه
کمپوزگر: بختيار تلاش
پېژاین: صادق الله صادق
چاپ شمېر: ۲۰۰۰
د خپرېدو کال: ۱۳۸۹ هجري لمريز
انټرنیټ خپرونکی: اجمل اکبري

ډالۍ

خپلې گرانې مورته چې زموږ د کورنۍ خوښۍ پرې راغونډې دي اوله خدايه ورته له مانه اوږ
د عمر غواړم.

دهلمند دارېژېدلې ښکلا

هلمند يو وخت د پښتنوالي په ټولو ځانگړتياوو ډک نوم وو او د نوم په اخيستوبه يې د هر چا په زړه کې يو ډول رعب او عظمت په خپوشو هلمند ښکلی وو، ښايسته وو، د غيرتونواو ننگونو کور وو، او د پښتنو د سرشمېله وه دهلمند پراخې ځمکې د گران هېواد د طبيعي ښکلا يو مستند انځور وو. خواوس هرڅه بل ډول وو زه په خپل دې ناول دغه ليکنه داسې مهال کوم چې همداوس هم په دغه سيمه کې د مشترک په نام عمليات په جوش سره روان دي بهرنيو او افغان ځواکونو د مارچې د سمسورې سيمې د نيولولپاره دومره لوی فوځي عسکرې چې ته به وايې دکوم هېواد د نيولولو هوډ يې کړی لاهم د ښکلا غوندې د گڼو هلمندی پېغلو کې له دغه سيمې روانې دي خوپه کومه خوا؟ د چاکره؟ چېرته او د چالپاره؟ دا هغې پوښتنې دي چې لايې هم زما سره ځواب نه شته او په دې ناول کې هم راسره راته پيدانه شوې په دغه سيمه چې اوس هم کوم ناورين روان دی نو نړيوال څه چې په کابل کې زموږ مشران هم نه دي ورباندې ډېر کم خلک به اوس په دې پوهېږي چې دا د پښتنواو پښتون ولس په ضد د چاپرېکړه وه او څومره پښتانه په کې په نورو نومونو خپل شوي دي زه نه غواړم خپلې خبرې اوږدې کړم ځکه د همدې لپاره مې دغه ناول ليکلی ديورينستيني داستان دی او د يوې هلمندی نجلۍ ښکلا داستان بيانوي چې څنگه يې ژوند تلاترغه شو او د چا ايتار بېرته پخوانۍ خوښې ورته راستنه کړه د دغه داستان عجيبه پېښې د کابل له قمبر څلورلارې څخه پي لېږي چې اوس هم په کې گڼ هلمندي مهاجر مېشت دي او هر چاته د سوال لاس اوږدوي وروسته يوه برخه د ښکلا په ليکنو کې راغلې، په ښار کې د يوه کليوال ځوان هغه حالت انځور شوی چې کله هم له ښار سره جوړنه راځي نورې پېښې په لښکرگاه او پېښور کې بيان شوې دي او په کابل کې پای ته رسېږي بڼه خبره په کې داده چې ښکلا ته يو بل سلطان او سلطان ته يوه ښکلا پيدا کېږي په دې هيله چې دغه داستان په مينه ولولی. او بيا يادونه وکړم چې دا زما دويم ناول دی خو تر لومړي ليکل شوي ناول وړاندې خپرېږي.

په پای کې له خپل ملگري فرهنگي او فرهنگپال او د گودرخپندويي ټولنې د مشر عزت الله ځواب د دغه کتاب د سمبالونکې او خواږه دوست قاري صيب قدرت الله تائب نه په ځانگړي ډول مننه چې دغه ناول خپروي او ستاسې ترگوتوبې دررسوي د گران ملگري او ژور نالست عزيزاتل نه مننه چې زما په اړه يې يوڅه وليکل او دغه ناول په چاروکې يې مرسته وکړه، د صفار اډيو د پياوړي تخنيک او هڅاندزلمي بختارتلاش دې هم کودرودان وي چې دغه خورې ورې پانې يې په کم وخت کې کمپوز کړې د ټولونښه غواړم خدای يې په ټولو چاروکې کامياب لري

ستاسې ټولو د مينې پوروی

گل رحمن رحمانی

۱۳۸۸\۱۲\۵ کب

د صفاراډيو د خپرونو مديريت

جلال اباد ښار

يوڅه ددې داستان د ليکوال په اړه

د خيال او تصور د مانپو انځورگر شاعر ښاغلی ((گل رحمان رحمانی)) له نن څخه څلورويشت پسرلي وړاندې د وردگو ولايت په چک ولسوالۍ کې دارواښاد مولوي ((عبدالرازق)) په دينداره او فاضله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترگې غړولې دي. دی لومړنۍ زده کړې يې د چک ولسوالۍ پورې اړوند د حضرت ((عمر فاروق په ليسه کې سرته رسولي او په همدې لېسې څخه په ښه درجه فارغ شوی. اوس مهال ښاغلی گل رحمان ((رحمانی)) د تنگرهار پوهنتون کې د پښتو ادب د وروستي کال زده کړيال دی. دی لا د اتم ټولگي زده کونکی وو چې د شعر او ادب ښاپېرۍ په خپله رنگينه غيږ کې راوغاړلو او د ښکلا خالق وړباندې د دغه ستر نعمت لورېنه وکړه. ښاغلی گل رحمان ((رحمانی)) ددې تر څنگ چې ځوان، پياوړی، هڅاند او نازک خياله شاعر او ليکوال دی يو زيرک او خوش ميذاجه ژورناليست هم دی او په دغه ډگر کې يې کارونه د ستايلو وړ دي. ښاغلي د چاپي رسنيو تر څنگ يو شمېر غږيزو رسنيو سره هم کار کړی چې اوس مهال د ((صفا)) راډيو د خپرونو د مدير په توگه خپله دنده په مخ وړي.

د ښکلا ناول د ليکوال څلورم چاپي اثر دی او د ښديوان ((ناول))، پرې شوي تاگونه ((لنډۍ کيسې)) او تلپاتې درد ((هنري نثرونه)) يې د چاپ لارې څاري. ښکلا ناول افغاني ټولنې ته د اوسمهالو ورپېښو کړاوونو هېنداره ده او دغه انځور پکې ليکوال ډېر په مهارت انځور کړی. نو په دې هيله چې دغه په زړه پورې داستان ترپايه ولولئ او يو څه ادبي تنده مو پرې خړوب شي.

په پای کې ددغې ټولگې د چاپ کېدو مبارکي هڅاند شاعر ليکوال او ژورناليست ښاغلي گل رحمان ((رحمانی)) ته په علم او ادب کې د لارښوونو او پرمختگونو هيله کوم. خدای (ج) دې وگړي چې دغه ناول د لوستونکو د خوښې وړ وگرځي د پښتو ادب په زولۍ کې د يوه غوره زياتونه شي. په قلم او علم يې دې برکت وي له الله څخه ورته په راتلونکې کې د لارښوونو او د لارښوونو خدمتونو حوصله غواړم په درنښت

عزيز ((اتل))

جلال کوټ - صفاراډيو دفتر

۱۳۸۸\۳\۱۳ حوت

د ابراهيم بن ادهم جومات ته به د لمانځه لپاره د ښار هغه عمر خوړلي کسان راتلل چې د ژوند اوږدې تجربې به يې پای ته رسولې وې، او اوس به يې د ژوند يوه زياته برخه په راز او نیاز او يا هم د ځوانۍ په رنگينو گناهونو د اوښکو تويولو لپاره ځانگړې وه ددغه بوډاگانو په زړونو کې د پښېمانيو او سلگيو را الوتې طوفان يوازې هغه چا ښه حس کولی شوای چې د گناهونو ډکه ځواني ترې تللي وه او اوس لکه دمنې پانه هرې سيلۍ ورسره اخیستل ، ځپنې بيا داسې کسان وو چې د ابراهيم بن ادهم د سخاوت او قربانيو کيسې به يې اورېدلې وې هغوی به فکر کاوه چې ادهم صيب به ددغه جومات په کوم محراب کې ناست وي او دوی به يې وويني خو دا ټول د بوډاگانو اندونه دي، ارواپوهنه وايي چې په بوډاتوب کې انسان بېرته د ماشومتوب خواص غوره کوي د هغوی غوندې يې خفگان، خوښي او باور په وړو خبرو وي خو ددوی ترمينځ گډ ټکی بيا هم سپېڅلتيا ده نوی ماشوم چې کله دخپلې مور په غېږ کې

نړۍ ته سترگې وغړوي د هغه تنکۍ گلغوتۍ په خبر وي چې يو سهار واشي په بڼ کې خپلې وږمې او رنگونه خواره کړي او کوم نسيم يا سيلۍ يې لاهم له پانو سره لوبې نه وي کړې، بوډاگان که د راون پوهنې له نظره ماشومانو ته ورته کېږي نو بيا د هغوی په سپېڅلتيا اعتراف هم دهغوی حق دی په داسې عمر کې ديو بوډا سره تر ټولو وروستۍ سرمايه د هغه اوبښکې وې چې هر چاته يې په مينه او عاجزۍ ډالۍ کوي.

د ابراهيم بن ادهم د جومات په غولي بيا نه يوازې دغه ډالۍ سهار او ماښام په تيارو کې وړاندې شوې بلکه ډېرو ماتو خوړلو ځوانانو هم په تيارو کې د سون سون او اوزونه اوچت کړيدي، د څښتن په وړاندې يې ددې ډالۍ په وړاندې کولو کې ځان کم نه دی راوستی.

دا جومات دومره عصري او ښکلې نه وو خو ښکلا يې په دې کې وه چې د ښار د شورماشور نه لرې ديوې کوچنۍ غونډۍ په لمن کې جوړ وو او لاره يې هم په ډېرو واټونو او کوڅو کې نه وه چې د لمونځ کوونکو لمونځ او عبادت ته دې د ريا گوته ونيول شي د جومات دغولي په يوه برخه کې لاهم پوزی هوار وو د برق په ځای په کې تېلي خيراغونه او شمعي لگېدلې او دېوالونه يې د خټو وود چت لرگيو او د اوداسه ځايونه يې له واره سرې پوهول چې دا جومات د ښار له نورو کورونو او ودانيو نه څومره مشر دی همدغه ځانگړيتاوو جومات ته دا وياړ ورپه برخه کړی وو، چې په ورننوتو به د هر چا له سره دنياوي خيالونه ووتل او په زړه کې به يې يو ډول تسکين او آرام لمن هواره کړه.

دا سې فکر به دې کاوه چې د اصحابو کرامو د وخت په کوم جومات کې په عبادت لگيايم په ذهن کې به ضرور ورته ددغه جومات د جوړونکو هغه انځورونه راتلل چې په ډېرو وياړ سره د ښار په دغه څنډه کې د يوې شنې غونډۍ په لمن کې لگيا دي او جومات جوړوي ديوې دنګې منارې لپاره خټې پخوي او له ډېر زحمت وروسته يو داسې ښکلې او رنگه مناره ورجوړي چې اوس هم د چا په وس کې نه شته او بيا يې ديو داسې چا نوم پرېږدي چې بشريت يې لاهم د احسانونو پورې دی.

د جومات په غولي د هوارو شوو پوزو په مخ د مخکينيو کسانو د سجدو نښې شته دا پوزي د هغو د تندي او گوندو خاپونه لاهم د يوه سپېڅلي امانت په توګه ساتي او ډېر ځله ورته د يو چا پام هلته اړوي چې پرې د سجدې لگولو وياړ ورپه برخه شي شايد د هغوی د سلګو او دعاگانو ازانګي هم د جومات په کوم کونج کې خوندي وي خو له غوږونو يې به لاهم هغه پردې نه وي لري شوي چې دغه سپېڅلو ازانګو د اورېدو مخه نيسي د جومات ملا امام ملاشمس الدين هم يو ښک انسان دی چې ددغه جومات د امامت لپاره مناسب څه چې هر چا فکر کاوه چې خداي (ج) ددغه جومات د امامت لپاره پيدا کړی دی.

هغه په هر څه پوهېږي د ابراهيم بن ادهم دومره کيسې يې يادې دي چې په يوه کتاب کې به هم نه وي راغلې يا که وي هم نو څوک يې د ملاشمس الدين غوندې په ځانگړي طرز نه شي ويلی هغه د يوې

پېښې يا د پېغمبرانو د کيسو په بيان کې د دومره انځورگرۍ او تمثيل نه کار اخلي چې د اوریدونکو خولې ورته له ډېرې حیرانۍ وازې پاتې وي او په خيال کې هم د سحنې په يوه برخه کې روان وي. له کلي نه د کابل ښار ته زموږ راکله کېدل يوه ذره هم زما په طبعه نه وو خو پلار مې وېل چې په کلي کې مو گوزاره نه کېږي زه هلته په دنده کې وم او زړه مې دلته راختلې وي ما په بار بار د هغه ددغه پرېکړې مخالفت کاوه زه نه پوهېږم چې ولې مې په زړه او په ذهن کې د کلي ښکلا دومره واکمنه وه چې زه يې آن د پلار د خبرو په مقابل کې ودرېدو ته هڅولم ما له غرونو، سيندونو او کروندو سره دومره پيوند اخيستی وو چې پوره څو کاله دخپل پلار ددغه ارادې په مخ کې خنډ شوم د هغه د ستړياوو او سرگردانيو گناه مې په غاړه واخيسته په سر کې را باندې دا شکونه هم وو چې د خپل تره باز محمد کاکا له لور ښکلا سره مينه لرم او د هغه جادويي او غرنۍ ښکلا د پلار په وړاندې د ودرېدو گناه ته مجبور کېم او په کلي کې د پاتې کېدو زولنې يې پښو ته را اچولې دي.

دهغوی دا شکونه هم بې ځايه نه وو زه په ښکلا له زړه نه مين وم هغه يوه داسې نجلۍ وه چې د يوه کليوال ښايست ټولې ځانگړتياوې اوصفتونه په کې راجمع وو او د لرغونو کيسو د ښکلو ښاپېريو خبره په کې تراشل شوې وه هغې هم زه خوښولم او دغه پېغام يې څو ځله د عقابې سترگو له بامه رارسولی وو خو موږ له ماشومتوبه سره ناشناوو او يو بل ته ديوناويلي راز غوندې ښکارېدو موږ د هغوی د کورونيو تر منځ ان له هغه مهاله د تربگنت او دښمنۍ تور د پوالونه ولاړ وو او يو د بل سره مو خبرې نه کولې د هغوی ددروازې او کوڅې په مخ کې به له تېرېدو سره هم زما پلار غوږونه راباندې تاوول او په زوره به يې راته ويل

((وه ځونيمرگ شې تربوردې دی !!))

زه د خپل پلار په دې کړ و ان له هماغه مهاله حيران وم که زما باز محمد کاکا يو ساده دکاندار وو خو پلار مې هوښيار انسان وو او يا د کليوالو په خبره پنتوني (پوهنتوني) وو هغه به چې په کابل کې هم زموږ کوم کليوال وليده نو ددې په ځای چې د کور حال احوال واخلي نو د کور پوښتنه به يې ورڅخه کوله چې سلطان خوبه د باز محمد د زامنو سره کار نه لري؟

خو زه ښه نه پوهېدم چې زما د پلار مطلب څوک دي موږ ان د ماشومتوبه سره مرور وو ددې مرورتوب سره سره ښکلا زما په زړه کې وه او په د يوه ښکلي انځور په څېر به مې په شپو شپوور سره خبرې کولې خو د پلار غوصې او د باز محمد کاکا قهرجنو سترگو به دغه انځور پيکه کولو د اوږي دموسم په مابښامونو به چې هغوی په برنډه ناست وو نو ما به د بالاخانې د کړکۍ پرده کش کړه او له چولوبه مې غلي غلي د ښکلا دوی انگرې ته ورکتل ښکلا به د ورونو او مور په مخ کې ناسته وه او د مور پښې به يې چاپي کولې.

زموږ کور ته لار د هغوی په دروازه راتېرېدله یوه ورځ له ښوونځي په تفریح کې را وتښتېدم گورم چې د باغچې په مخ کې ښکلا زما کوچنۍ خور درولې او هغه ورنه ځان خلاصوي ښکلا ورته وایي سلطان څنگه دی له ښوونځي څه وخت راځي؟

زما په رانېکاره کېدو ښکلا په منډه کورته ننوته او خور مې حیرانه پاتې شوه لکه کومه لویه گناه یې چې کړي وي مخکې له دې چې زه ورته څه ووايم په عاجزانه لهجه په خبرو شوه. سلطان لالا په زوره یې درولې وم، غوږونه یې لاتنه تا و کلل. (کړل)

که څه هم زما په زړه کې د خوښیو طوفان رالوتی وو او د هغه څه په اړه پوهېدم چې له مودو مودو یې د شک او گومان په تیارو کې ډوب کړی وم خو خور ته مې یوه وړه خپېره ورکړه او د کور په لور روان شوو خو زما په خپره کې د خوښۍ خورې خپې د پټېدو نه وې ممکن ښکلا به د دروازې له چولو هم څارلی وم او زما حالت به ورته څرگند شوي وي خو د تربگنت او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم زموږ په وړاندې وو کور ته په رسېدو مخامخ د خپلې مور خواته ورغلم له ځک نه یې په کټوو کې شپو مې اړولې وې بې واره مې ترې وپوښتل.

مورې موږ ولې له ښکلا

د ښکلا کلمه مې ناڅاپه خولې ته راغله لږ تم شوم خو مور مې وارپو مې کړ. څنگه څنگه؟

هسې ما ویل مور جانې موږ ولې د مشرکا کا سره دښمني لرو؟ په حوصله یې ځواب راکړ.

زویه ته دا راته ووايه چې هغه څومره ځمکه لري؟

ځواب مې ورکړ.

مورې د کلي نیمایي ځمکه دهغه ده خو دا په دې پورې څه اړه لري.

مور مې وځنډل

زویه په دې کې د نیمایي نه زیاته زموږ وه خو خدای (ج) دې د بازممدی (کلیوالومي) کاکاته بازممدی ویل (ته ښه ورځ نه ورکوي پلار ته یې دې ویل چې تا ټول عمر په ښار کې په پنتون او وزیپو تېر کړی زه د پلار مشر زوی وم او د ځمکې د ساتلو او کرکيلې ټول کارونه زما په غاړه وو ستا په حق مې تا ته واده وکړ نور

نو د ځمکې ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

حق نه لرې دمور په خبرو مې بازمحمد کاکا ته په لومړي ځل زړه له غوصې او انتقامه وپرسېده خو د ښکلا مقام لایه هغه ځای وو. تورې غټې سترگې، گڼې زلفې او پیاوړي اندامونه یې لا هم زما لپاره د ستاینې وړ وو.

د ژوند يوه زياته برخه مې همدا سې د يوې پټې مينې په خوند او درد کې تېره کړه له دولسم ټولگي نه له فارغېدو سره سم مې پلار بشار ته د ځان سره بوتلم دوه درې ځايه يې په کورسونو واچولم چې کانکور ته تيارې ونيسم پلار به مې له دفتر نه ووزگار شونو د خپل دفتر په موټر کې به يې هرې خواته گرځولم زه پوهېدم چې د هغې ټولې هڅې ددې لپاره دي چې ما له بشار سره عادت کړي او دکلي مينه او ښکلی انځور مې له ذهن نه ووځي او په بشار کې له ژوند سره اشنا شم د بشار په ځېنو پارکونو کې مې طبعه ولگېده کورس ته به مې د پلار په غوښتنه دريشي اغوسته او سم کابلی ښکارېدم.

يوه ورځ چې ما ښام کوټې ته راغلو پلار مې وويل چې زه سهار وختي يو ځل کلي ته ځم ته به په وخت کورسونو ته ځي او دلته به درته دفتر اشپز خدمت کوي او دفتر او کورس ته به دې بيبي زه غواړم د مور او خورگانو احوال دې واخلم زما زړه هم غوښتل چې لاړ شم خو پلار مې راسره موافق نه وو ويل يې چې کورسونه دې ووايه که لاړ شي غير حاضرېږي.

سهار وختي چې راپاڅېدم نو د پلار ځای مې خالي وو، پوه شوم چې د کلي په لور تللی دی، دهغه په غياب کې چېرته نه گرځېدم په خالي وختو کې به تلوېزون او کمپيوټر ته ناست وم، اکثره وخت به مې فلمونه او سريالونه کتل، چې ډېر ځله به ښکلو نيمه بربنډ ونجونو په کې نڅا کوله، خو ددې نندارې په ليدو به مې زر چينل بدل کړ او ذهن ته به مې يوه غرنۍ ښکلا ودرېده.

دننگه لوړه ونه، غټې تورې سترگې، مړاوي بانه او په کې پرته حيا چې لامې هم د بشار په نجونو او خپلو ټولگيوالو کې ونه لیده.

پلار مې ويل چې شپه تېروم او زر راځم، خو په دې کې ان درېيمه شپه ووته، د پلار درک مې ونه لگېده، د اشپز سره مې هم نه لگېده گوډه ماته پښتو يې ويله چې زه به پرې نه پوهېدم. يوه ورځ يې راته وويل:

اغا دې د دفتر ملازم جمروزی ام کې ځان کې بولی دی د هغه په خبره مې وخنډل پوه شوم چې مطلب يې دا وو، چې پلار دې د دفتر ملازم جمروز هم له ځان سره بولی دی

څلورمه ورځ په کوټه کې تلويزون ته غزېدلی وم، په يوه خپرونه کې په کلو او اطرافو کې د روغتيايي وضعت په اړه رپوټ وړاندې کېده، چې کورونه يې کټ مټ زموږ د کلي غونډې وو، يو کلينیک يې ښوده چې ښځې ورته کلکې ولاړې وې دوه درې نجونې هلته ځانته ولاړې وې، او يو دبل سره يې خبرې کولې خو د کمري نه بې مخونه پټ کړي وو، د ښکلا يادونه مې بيا په زړه راوورېدل، دخوبونو په څېر کلي ته ولاړم، بيا د تربگنۍ او دښمنيو تور دېوالونه زما په مخ کې ولاړوو.

گورم چې ور خلاص شو یوې وړې لس کلنې نجلۍ رامنډې کړې او پر مایې منگولې ولگولې، په وېره راپاڅېدم گورم چې نجلۍ زما خور رڼا ده، په حیرانۍ مې په غېږ کې ټینګه کړه، او په مخ مې خو د مینې خپېرې ورکړې، خو مخکې له دې چې څه ورته ووايم رڼا وارپومبې کړ.

سلطان لالا راوړسېدو ټول راغلو، ادې ام راغله دروازه مو بنده کړه، په دې کې مې پلار هم رانتوت چې وينځلي لاسونه يې په لاس پاک وچول په خدا يې را غږ کړ:

بچیه! اخبر مې کابلی کړې واه واه... په دریشۍ کې څومره بڼه ښکاري.

دواړو دمه جوړه کړه، او بیا درې واړه له کوتې ووتو، په موټر کې کېناستو په کېږو وېږو کوڅو کې روان شوو له څه منزله وروسته مې پلار دیوه نسبتاً جوړ کور په دروازه کې هارنډ وواهه، چې گورم دروازه خلاصه شوه، او کوچنی ورور مې بلال رابښکاره شو، وړاندې ننوتو کتل مې چې درې نورې خورګانې او مور مې دیوه کوچني دهلبز دېوالونو ته پرېشانه ناست دي، ټولو ته په مینه ورغاړې وتم، او پلار مې په فاتحانه انداز د کلي نه د کډې رابارولو مخکې له مخکې د کور نیولو کیسه بیان کړه، او بیا مې يې د مور په اوږه لاس کېښود، ماته يې وکتل

دی مې ځکه نه خبرولو ماوېل چې هسې نه پرېنګ په ژړا شي.

په منډه زموږ د نوي کور په کوتو وگرځېدو درې څلور کوتې وړکې انګړه په کې څاه او د انګورو دوه درې ټاکنه وو، وړاندې جمره هم لګيا وو په کوتو کې پر شونه غوړول، دمور مې چورت خراب وو، پوه شوم چې زما غوندې ددې هم له کلي زړه نه کېده، خو خورګانې مې له خوښې په جامو کې نه ځایدي. مور ته مې زه هم خفه وم، او ځان مې د انګورو د ټاک په سمولو بوخت کړی وو، چې په دې کې مې پلوشه خور څنګ ته راغله.

سلطان لالا ادې په غوا په پسې خفه ده، هغه مو د ښکلا دوی کړه پرېښوده او موږ ته به يې هم مستې او تروې رالېږي.

د ښکلا د نوم په اورېدو مې زړه ټکان وکړ، اوچت مې رنګ لږ بدل شو، لکه پلوشه چې هم راباندې پوهېدلي وي، را وړاندې شوه او په ټیټ غږ يې له خولې ووتل، ډېر يې در پسې ژړل خو.....

ددې سره يې دمور په خوا منډه کړه او زه هم شرمینده دانګورو تر ټاک لاندې پاتې شوم

د یو کال په موده کې زموږ کورنۍ له ښار سره عادت شوه، کوچنی ورور مې بلال او څلور خورګانې مې پلار په ښوونځي کې اچولي وو، او زه هم په کانکور کې د کابل پوهنتون د ژبو ادبیاتو پوهنځي ته د خپلې خوښې سره سم بریالی شوم، او زده کړې مې پیل کړې خو لاهم د ښاري ژوند سره پوره جوړ نه وم، د خپلو ټولګیوالو نجونو په لیدو سره هماغه غرنۍ ښکلا زما خیال و ذهن کې خوره وه، او یاد به يې یو ډول نشه کړی وم، تر مړ او ښو لاندې غټې اوله حیا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه، او په وړاندې مې دکرکې او ترپګنت تور دېوالونه د ښکلا له یاد سره ملګري وو.

پلار مې داسې مصروف کړی وم چې کلي ته دتلو خیال هم راسره نه وو، کله به مې چې پلار ته خبره ور یاده کړه چې کلي ته مې زړه شوی او پتنگ یم نو غوصه به شو.

بچیه کلی اوس د تربورانو ځاله ده، تربور د لستونې ماردی د مارانو له ځالې دې چې څومره وس وي لرې گرځه، په دې وخت کې به د پلوشې پر شونډو غلې غونډې موسکا خپره وه، او کله به یې د لاس په ورغوي په پیکه ډول رنگ د ښکلا نامه لیکلې وه، ما څو ځلې په هغې لاس اوچت کړدو هلوگوانې مې ورته وکړخو، هر ځل به یې د پلار د خبرولو گوانې راته کاوه، چې زه هم ترې وېرېدل.

یوه ورځ په ټولگي ناست وو چې د فلسفې استاد ټولگي ته رانتوت، هغه که څه هم په موږ رسمي ساعت نه درلود، خو کله کله به راغی او زموږ د ټولگیوالو سره به یې اوږده بحثونه کول، هغه بوډا وو، لویه سپینه ږیره، اوږدې څنې او وچه کلکه خپره یې لرله، چې د فلسفې په برخه کې یې په کوم بهرنې هېواد کې زده کړه کړې وه.

خو نجونو د رحمان بابا نوم پرې ایښې وو، یوه ورځ د یوې د خولې نه ناڅاپي هغه ته همدغه درحمان بابا کلمه ووته استاد ورته څه ونه ویل خو خپلې یوې بلې ملگرې دومره سپکه کړه چې بیا یې کله هم دانوم ورته وانه خیست.

ورته یې وویل له خدای مې څار کړې، ته اوس دا چرسي د رحمان بابا سره برابروي، رحمان بابا خو صوفي او عارف انسان تېر شوی، خو خدای خبر چې پوهاند صیب به په بهر کې د تحصیل په مهال څه لوبې کړي وي، د اوږدې سپینې څنې او ږیره خو یې اوس اوس پرېښې.

د فلسفې استاد چې رانتوت، زه د رابندرانات ټاگور د گیتا انجلي په مطالعه بوخت وم، او د ښکال شنو ځنگلونو او سمسورو ساحلونو ته تللی وم، چې ټاگور صیب په کې خپل تل پاتي سرودونه ویلي وو، استاد ټولو ته د ارام کېناستلو اشاره وکړه، او بیا یې په دواړو لاسونو خپلې مټې ونيولې، د ټولگي په مخ کې په قدم وهلو لگیا شو، کله به یې د کړکۍ خواته او کله به یې د هغو نجونو خواته کتل چې د ټولگي په کونج کې په خبرو لگیا وې، او قلمونه یې خوځول.

له یوې شېبې چوپتیا وروسته استاد د خپل لاسي بیک نه یو کتاب را وویست، او بیا یې زما خواته وکتل،

سلطانه پاڅه:

کتاب مې بند کړ او په وارخطایی پاڅېدم، بې له څه مقدمې یې پوښتنه رانه وکړه.

سلطانه ښکلا پېژنې؟

زړه مې ټکان وخوړ، قلم مې له گوتو په مېز ولوېده، اوف خدایه! دا بلا هم راباندې خبر دی.....
په ذهني کشمکش کې اخته وم گوتې مې رېږدېدلې، ټولو سترگې په ما کې گنډلې وې، او زما لږزنده خبره یې څارله.

دلینا په نوم یوې ټولگیوالي زما له شاتني قطاره راغې کړ.

استاده بڼه پوهیږي، خو له بده مرغه د بیان لپاره د نووالفاظو له قحطۍ سره مخ دی، که لږ وخت ورکړي
 ځواب وایي، دهغه هسې هم دغه کلاسیک تعریفونه نه خوښیږي
 ټولو وخنډل زه بیا هم په خیالونو کې ډېر لرې تللی وم، دیوې غرنۍ ښکلا په ننداره بوخت وم
 تر مړاوو بڼو لاندې له حیا ډکې تورې سترگې او غښتلي اندامونه او تر منیځ یې ولاړ د تربگنۍ
 او دښمنۍ تور دېوالونه....

استاد چې زما ځواب ته منتظر وو، زما په اضطراب او پرېشانی پوه شو، یو قدم وړاندې راغی
 یا په بل عبارت ښکلا څه ته وایي؟
 دا ځل مي زر ځواب ورکړ:

ښکلا د خدای تعالی په مخلوقاتو کې یو لږ هغه ځانگړتیاوې دي، چې موږ یې په لیدو د خوښې
 احساس کوو، او روحي تسکین مو پرې حاصلیږي، دغه ځانگړتیاوې کوم ځانگړې قوانین نه
 لري، بلکې دا پرېکړه زموږ په واک کې ده، چې دې تعریف او بیان ته څه ډول جامې وراغونډو
 واه واه ډېر اعلی.

استاد لاسونه وپړکول بې له دې چې زما سم او ناسم معلوم کړي، لينا ته یې گوته ونېوه، ته پاڅه د
 سلطان په خبرو کې څه زیاتوي یا کموي اوس دې د تبصرې وخت دی
 لينا پاڅېده نرۍ سپینې گوټې یې پر مخ او شونډو تېرې کړې او له یو عالم اداگانو سره په خبرو شوه
 استاده همدغه پوښتنه ځواب کړم؟

هو په دې اړه خپل نظر ورکړه چې په اصطلاح ښځې ښکلا څه ته وایي.
 استاذ ښکلا خو زما د تره لور ده چې په نهم ټولگي کې درې ځلې ناکامه شوه اوس نو په کور کې د
 تورو دېوالونو شاته ناسته ده، ټولو په کپس کپس وخنډل استاد به هم د معمول خلاف له خدا نه په
 ملا کوږ شو خو زه یو ځل بیا کلي ته تللی وم،
 تر مړاوو بڼو لاندې غټې او له حیا ډکې سترگې، د غرنۍ ښکلا غښتلي اندامونه مې سترگوته
 ودرېدل چې لایې هم په وړاندې د تربگنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.
 خو لينا دا ځل جدي شوه او خبرو ته یې دوام ورکړ:

استاده! ښکلا د ژوند د تکمیل د فرشتې نوم دی، اویا هغه زرین تاج دی، چې د چا په سر کېښودل
 شو، نو په هره خاوره او دنړۍ په هر هېواد یې باج چلیږي، ښکلا هغه نابالې مېلمنه ده، چې په هره
 مېلمستیا او محفل کې یې قدر کېږي، خدای (ج) چې په خپل عظمت دا نړۍ پیدا کړه، او په هر څه کې
 یې د ښکلا د رنگ او بوی سره زرغونه کړه، هېڅوک دا حکم نه شي کولی چې په دې او یا هغه شي کې
 ښکلا نشته زه له ښکلا نه منکر وړوند اویا که لږ ورتېره شم کافر ګڼم، ځکه چې ښکلا په هر څه کې شته،
 خو توپیر زموږ په سترگو کې دی، ځکه نو د ښکلا پېژندنې پوهان په دې نظر دي، چې ښکلا د نظر تابع
 ده، په یوه ګلدان کې که د چا سور رنگ خوښیږي نو د بل چا به خوښ نه وي، ژیر یا سپین رنگه گل به

خوښوي، ممکن زه په دې ټولگي کې د ډېرو ښاغلو خوښه يم، خو ځينو ته به بدرنگه ښکارم، ددې نه معلومېږي چې زموږ نظر د ښکلا تابع دی، او ښکلا کله هم زموږ د نظر تابعداره نه ده. په ټولگي کې بيا د خداگانو او ازونه پورته شوه لينا په کېناستو کې بيا يوه خبره وکړه. البته ذوق په کې ډېر مهم دی متاسفانه ډېر ښاغلي د ذوق د معيار نه محروم دي، نو ځکه يې زه په ښکلا پېژندنه کې ډېر پياوړي نه گڼم. استاد لاسونه وپرکول. او لينا ته يې په خدا وروکتل. شاباس وروستي خبره دې ډېره په زړه پورې ده.

خبره داده چې زموږ د هېواد په پوهنتونونو کې بيوتې سبجیکټ (د ښکلا مضمون) ته خاصه توجه نه ده شوې، خو په امريکايي او اروپايي يونورسټيو (پوهنتونونو) کې ورته خاصه پاملرنه کېږي، ځکه چې دا دانسانانو له ژوند سره د سايکولوجي (ارواپوهنې) په څېر تړلې ده او ډېر محصلين په کې تخصص اخلي، نو ډېر کسان بيا ښکلا ممکن يوازې د انسان د ظاهري بڼې زړه راښکونتيا او ښايست ته وايي، لکه څنگه چې هر کال د نړيوالو له خوا دنړۍ په نجونو کې د هغې ظاهري صورت ته په پام سره د ښکلا مالکه ټاکل کېږي دا هم درست ده، اما ددې نه هم سترگې نه شو پټولې، چې د هېوادونو پولې او ټولنيز معيارونو ښکلا ته بدلون ورکولی شي، زه چې په امريکا کې اوسېدم ښکلې نجلۍ هغه وه، چې ډېر ملگري، طلايي زلفې، شنې سترگې او بې پردې جامې به يې لرلې، خو دلته په افغانستان کې بيا هر څه ددې برعکس دي، نو يو انسان ته ښايي چې معنوي او ظاهري ښکلا دواړه ولري، زه فکر کوم چې دغه دواړه ښکلا گانې په گډه يو دبل تکميلوونکې او د ښکلا د يوې سترې هستۍ انځورونکې دي، ظاهري ښکلا فطري اړخ لري، او د ښکلا د خالق ورکړه ده، خو په معنوي ښکلا چې په وجود کې باطني اړخ لري، دانسان په لاس کې ده چې فصل يې دهغه د زيار او هڅو له سمندره خړوبېږي، او د حاصل مرحلې ته رسي.

استاد خبرې بس کړې او شا ته يې اشاره وکړه، چې پاڅه ورو مې کتل گورم چې نيلوفر گوته اوچته کړې پاڅېده او خبرې يې په حيانا که لهجه پيل کړې. استاد پښتانه ولې وايي چې دا خپل ښايست راته بلاشو.

چې چېرته ځمکه هلته بل شي سره اورو نه نيلوفر کيناسته او استاد خبرې وغځولې. لورکۍ خبره داده چې زموږ په ټولنه کې ډېرې نيمگړتياوې شته، دلته ټولنيز اداب نه مراعت کېږي، لا د افهام او تفهيم فضا نه ده غوړېدلې، ستا ټپه اصلاً ديوه ښکلې يا په بله اصطلاح د ښکلا د څښتن شکايت دی، چې مطلب مې انسان دی، هغه گوري چې د هر چاله خوا خورېږي شپيلې پسي وهل

کېږي، او د هغه چا چې ښکلا نه پرې لوريږي، ډول ډول خبرې پسې کوي نو ځکه هغه د بدرنگۍ ارمان کوي، چې ای کاش خدای ج بیخي ښکلي پیدا کړي نه وی استاد لا خبرې کولې چې د کره کتنې استاد ور ټک ټک کړ، او د خبرو موضوع واوښته، خو ددې ټول بحث په جریان کې د ښکلا د لفظ هر تکرار په ما خولې راماتې کړې وې او په زړه کې مې د درد څپې په خورېدو وې.

زه په زړه کې همدغه دردونو خوړلم، کله به په وینه هم د کلي کوڅو او کروندو ته تللی وم، او د یو چا لپاره به مې د باز محمد کاکا لاسونه ښکلول، تر مړ اوو ښو لاندې به د تورو حیاناکو سترگو په ننداره بوخت وم خو د تربگنۍ او دښمنۍ تور د پوالونه به مې مخ ته ودرېدل مور او پلار به مې چې ماښگر د کور په انگرې کې سره کېناستل نو زما په اړه به یې خبرې کولې، پلار به مې مور ته ویل

خدای ج خبر چې دا الک به کله د ښار رنگ اخلي، هروخت یې د ټوغکي وهلي چرگ په څېر په وینه سترگې پټې وي

زه نه پوهیږي چې ده هلته څه لیدلي، دلته په ښار کې مې ورته هر څه برابر کړي، چې څه ووايي ورته حاضر وي، اخر دا نجونې (خورگاني) مې هم په کلي کې رالویې شوې خو ته گوره چې راغلې بیا یې ولاکه د کلي نوم هم اخستی وي.

ددې خبرو په مهال به ډېر ځله ما یوازې کتاب مخې ته کتاب نیولی وو، خو زړه او حواس به مې دواړه د مور او پلار خبرو ته څک وو.

د پلوشې به چې ماته پام شو، نو د یو شرارتي موسکا سره به یې یوازې سترگې کش غوندې کړې، او ما ته به یې په مانا داره نظر وکتل.

زه پوهېدم چې پلوشه په هر څه خبره ده، ممکن هغه مهال چې په کلي کې اوسیدو، خپله ښکلا څه ورته ویلي وي، ځکه د هغوی تر مینځ به د تربگنیو او دښمنۍ سره سره زموږ په گډه باغچه او د چینې په غاړه خبرې تبادله کېدلې، خو د مشر ورور په توگه په هغې دومره گران وم، چې دا هر څه یې د راز په ډول ساتل زه خپله هم ځېنو هغو بدلونونو ته حیران وم، چې په ځان کې مې حس کول او په ښار کې د استوګنې وروسته راته پیدا شوي وو، تل په یوازېتوب کې خوښ وم، او په ځوانه ځوانۍ کې دلویانو غوندې عادتونه راکې پیدا شوي وو، هر څه ته مې له پخوانه په ځیر ځیر کتل، خو په هر څه مې دومره زړ باور هم نه کاوه.

کله به لرغونې کیسې رایادې شوې، چې ما په کلي کې لوستې وې او څه مې سپین سرې انا راته کړې وې، په هغه کیسو کې به مینان اکثره وخت غرونو او ځنگلونو ته تلل او یا تنبېدل، او هلته به په ریاضت، راز او نیاز بوخت وو، کله به مې فکر کاوه چې د زړه له تله مین یم او له زړه مې کله هم غرنۍ بڼکلا نه وځي

زه پوهېدم چې د ښار نه وړاندې هلته په یوه سمسور کلي کې چې د یوه بهاند سیند په غاړه اباد وو تر مړاوو بڼولاندې تورې غټې او له حیا ډکې سترگې د خپل تربورلار څاري، خوددغه څار په مقابل کې د تربگنۍ او د بڼمنۍ تور د بوالونه ولاړ دي، ما به لیدل چې بڼکلا ما هم نه شي هېرولی، هغه به هر سهار او ما بڼام د بالاخانې بام ته خيژي او کلي ته به له ښاره راغلی سرک څاري.

کله به دا وېره هم راسره وه، چې هغې به په ما باور له لاسه ورکړی وي، فکر به کوي چې زه د ښار په نجونو کې ورک شوی یم، همدغو اندېښنو زه د یوازېتوب په ناروغۍ اخته کړم، نور چې د مور او پلار له پرلپسې پوښتنو گروېږنو په تنگ شوم، یوه ورځ ما زدیگر مهال همداسې له کوره ووتم د ښار په وړاندې څنډه کې مې په یوه لوړه غونډۍ سترگې ولگېدې چې څو شنې ونې او اوسپنیزې پایې پرې ولاړې وې، یو چېپټر او د څو کلاسیکو شاعرانو دیوانونه مې راسره واخیستل چې یو د رحمان بابا او بل د حمید مومند وو، له ځان سره مې یوړل ما ته د بڼکلا یاد او یوازیتوب دا فایده وکړه، چې مطالعې او درس ویلو ته یې مجبور کړم، ډېر وخت به مې د حمید مومند تلپاتې شعرونه ویل، او د ژوند انځورونه مې په کې موندل د هغې بڼکلا په اړه مې فکر کاوه، چې د حمید مومند صیب غوندې عظیم شاعريې د داسې دردونکو خومینه ناکو شعرونو پڼځولو ته مجبور کړی وو.

حمید بابا راته د شاتو دهغه مچۍ په څېر بڼکارېده، چې د گلونو زړه ته ورننوزي، له هغه نه رنکارنگ شیره راټولوي او بیا ورنه شات جوړوي، دهغه په تلپاتې شعرونو کې د مینې داسې خواږه انځورونه او خواږه دردونه د وږمې په څېر نغښتي وو. دردېدلوزړو ته په اسانۍ سره ننوتل.

غونډۍ ته په رسېدو مې د یوه ختین جومات په رنگه مناره سترگې ولگېدې، چې په خپل لرغونتوب سره سره په ویاړ اورعب سره ولاړه وه، او توتکیو ورنه طوافونه کول دا همدغه د ابراهیم بن ادهم جومات وو، چې په لیدو یې له واره د خپل کلي لرغونې او زړو جومات را په یاد شو، چې په ماشومتوب کې به مې د ملا بهادر نه په کې د الفبا سپاره لوستله، د کلي ټول ماشومان به راسره په یوه قطار کې ناست وو، هاخوا به دنجونو په قطار کې بڼکلا هم د سبق په ویلو ټالونه خو ترمینځ مو هلته هم د تربگنۍ او د بڼمنۍ تور د بوالونه ولاړ وو.

د ابراهیم بن ادهم په جومات کې مې زړه ایله یوڅه تسکین پیدا کړ، په کتابونو او ذکر، فکر کې مې پنا ه واخیسته، ما د ابراهیم بن ادهم په اړه ډېرې کیسې اورېدلې وې، په ذهن کې مې د هغه یو ډول خبره انځور کړه، او په یوازې و غځېدم.

شېبه پس په کلي کې وم، د غرمې لس بجې وې، په کلي او کرونده کې مړاوې وږمه چلېده، د شولو په فصلونو کې د چنگېنو منظم اورېدل کېده، له باغونو او باغچو د مرغانو او ازونه راوتلل، د غنمو د رسېدلي فصل د يوه پټي په پوله ناست وم، وږي مې شکول او ځان مې ورسره بوخت کړی وو، د ښکلا دوی باغچې ته مې کتل، چې د نجونو او ماشومانو شو په کې شور وو، گورم چې باز محمد اکا زما خواته راروان دی، ما غوښتل لاره ورنه چپه کړم، خو د هغه په شونډو د معمول خلاف موسکا خوره وه او ما ته يې کتل، په رارسېدو يې غېږه راته خلاصه کړه.

واه واه سترگې موروښانه.

سلطان وراره مې راغی، ايله په ايله چې د مودو وروسته درياد شوم.

په غېږه کې يې ټينگ کړم، خو زما خوله له حیرانۍ وازه پاتې وه، باز محمد کاکا او په کې د داسې بدلون راتلون، حیران وم.

دواړه په مینه د هغوی کور ته لاړو، زړه مې له خوښې باغ، باغ وو، په انگورو کې د ونې سيوري ته کېناستو، گورم چې ښکلا مو مخې ته چای کېښود، او د لومړي ځل لپاره يې د ستري مشي لاس راکړ، تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې او له حیا ډکې سترگې، او غښتلي اندامونه، چې ترمينځ مونږ د کرکې او تربگنۍ دېوالونه نږدلي وو،

خوای کاش!

د ابياهم د يوه ناکام مين خيال وو

په حقيقت کې هېڅ نه وو

چا مې په تندي لاس راکېښود او زما د پلار په څېر يې په مهربانه لهجه وويل:

پاخه شاباس او دس تازه کړه، له خبره د جمعې وخت دی.

پاڅېدم د يوې سپېڅلي قواري او نوراني مخ خاوند مې مخې ته ناست وو، او د حميد مومند د ديوان پانې يې اړولې، په ټول جومات کې چوپتيا خوره وه، په شلگونو بوډاگان او د پاخه عمر خاوندان په ذکر بوخت وو، همدغه کس چې زه يې پاڅولم د جومات ملا امام ملا شمس الدين وو، په لومړي ځل وپوهېدم چې پوه او مهربانه انسان دی په څېره کې يې نوراني وړانگې حس کېدلې، په پوهنتونونو کې يې هم د زده کړې مخالفت نه کاوه، ويل يې چې په يوه کورس کې انگلسي او کمپيوټر زده کوي، او خپله هم يو وخت د پوهنتون محصل وو، چې بيا يې د شرعياتو پوهنځی د کورنيو ستونزو په سبب په دوهم ټولگي کې پرېښود.

ملا شمس الدين د رحمان بابا اکثره شعرونه په يادو ياد کړي وو، او زما د ورتگ سره به يې د حميد مومند شعرونه لوستل، او داسې ارام به ورته ناست وو، لکه کوم مقدس کتاب چې مطالعه کوي، ځېنې د خوښې بيتونه به يې په کتابچه کې ليکل، او کله کله خو به يې ورباندې تبصره کوله، يوه ورځ يې د مازديگر له لمانځه وروسته راته وويل:

سلطانه! موږ ته يې په ښوونځي کې ويلي وو، چې عبدالحميد صيب ته موشگاف هم وايي، چې د وېښته سوري کوونکې مانا لري. خوزه اوس پوه شوم چې هغه ته د دغه لقب ورکړه څومره په ځای ده، زه پخوا يوازې د عبدالرحمان بابا سره بلد وم، اوس فکر کوم چې عبدالحميد صيب هم يوه بله ستره هستي ده.

ته دې ته گوره

دا زما له غمه شين زړه په کې خيال د يار دشونډو
هسې رنگ زېب او زينت کا لکه مې په شنه پيالو کې

د ملا شمس الدين له خولې ددې بيت اورېدل، او انتخاب زما لپاره يولوی افتخار وو، خو وروسته پوه شوم چې د هغې په زړه کې داسې څه نه شته، يوازې په شعر کې کارېدلې او نادره تنبيه او ژوره نازکخيالي يې مطلب ده.

دهغه سره له څه وخت تېرولو وروسته پوه شوم، چې د شعر د وزن، قافيه، معاني او ادبي فونونو په اړه پوره معلومات لري او فکر يې يوازې په ديني کتابونو کې نه دی محدود کړی.

هغه د خپلې ټولنيزې پوهې او غوره اخلاقو په سبب د تېرو لسو کالو په سبب د جومات ملا وو، د کوڅې يوه شتمن کور پيسې ورکولې چې دهغه په معاش کې حسابېدې، بله مهمه لا دا چې واده يې هم په مينتوب کړی وو.

د ابراهيم بن ادهم په جومات کې له وخت تېرېدو، او د ملا شمس الدين سره له بحث او مجلسونو مې دومره گټه واخيسته، چې ډېرې اندېښنې مې له ذهن ووتې، له ژورې مطالعې سره روږدی شوم، په ټولگي کې د نجونو نازدانه کتو، اداگانو او خبرو دومره اثر راباندې نه کاوه، او د ډېرې په خبر وچ کلک وم.

خو د يوې غرنۍ ښکلا انځور، تر مړ اوو ښو لاندې تورې غټې له حياډ کې سترگې، غښتلي اندامونه او د ترېگنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم له ځای وو.

يو مازديگر چې په جومات کې ناست وم، خبر شوم چې ملا شمس الدين د دوو درېوو ورځو لپاره کلي ته د خپلو دوستانو ليدو ته تللی وو، هغه ماته ويلي وو چې اصلاً د کلي سړی دی، خو وروسته ښار ته راغلی، په زړه کې مې وويل چې څومره بختور دی، چې کلي ته د تلو اجازه خو لري، هلته به هر څه گوري.

زما سره همداویره وه چې پلار به مې لا اوس دا هم وايي چې هلته پنتوني (پوهنتوني) هلکانو ته خطر دی، څوک ورته په ښه نظر نه گوري

نن ما بنام وختي له جوماته ووتم، کتابونه مې په ځمکه کېښودل او د بوټونو په پښو کولو لگيا شوم، گورم چې د جومات درو ته يوه ښځه چې کوچيانې جامې يې په تن دي، له يوې وړې څلور کلنې نجلۍ سره ناسته ده، وړه ماشومه په خاورو کې خلي وهي او ښځه د جومانه راوتونکو لمونځ کوونکو ته له هيلې او سواله ډکې سترگې غړوي، د ښځې په ليدو مې زړه ټکان وخوړ، په سترگو کې يې په سلگونو هيلې په خپو وې او يو ډول زړه رابښکونتيا په کې موجوده ده

د ابراهيم بن ادهم د جومات مخې ته کله هم د ښارد نورو جوماتونو غوندي سوالگر نه راټولېدل، ددغه ښځې راتگ هم د معمول خلاف وو، خو ما چې کوم سوالگر ليدلي وو له هغې سره يې فرق لرلو، بله دا چې د کليوالو او کوچيانو جامو نه راته کومه کليواله ښکارېده، او له واره پرې پوه شوم چې سوالگرۍ ته يې نوې مخه کړې، او د ښارد ماهرو سوالگرو غوندي نه ده

زما د ودرېدو په مهال هغه خپلې سترگې د حميد مومند په ديوان گنډلې وې، او په ځير ځير يې د يو خريدار په سترگه ورته کتل، له جېبه مې يو شلگون راويوست، خو وروسته زړه نا زړه شوم په دې نه چې په پيسو مې زړه نه کېده، په دې چې د هغې په مخکې نه د پيسو کوم نوټ وو، او نه يې په ژبه له مانه سوال کړی وو، له دې وېرې چې هسې نه څه راته ووايي، غلې ورنه تېر شوم، د هغې له معصومي خبرې او اشنا سترگو پوره اغېزمن وم، او تر کوره مې په خيال کې گرځېدې، کله به مې ځان په دې ملامتوه چې ولې مې پوښتنه ورنه ونه کړه؟

ولې مې ورته ونه ويل؟

چې څه مجبوريت لري؟

او دا ماشومه درسره څوک ده؟

له کوم کلي راغلې يې؟

ماته د هغې له سترگو معلومه شوه چې سوالگره نه ده، بس دا زما شتباوه وه چې بې جرته او بې زړه شوم، هغه يو کليواله وه د يوې کليوالې په ژبه د يوه ښاري په ځای يو کليوال ښه پوهيږي، زه په خپلو کليوالي جامو کې اشنا او کليوال ښکارېدم نو ځکه يې په لېوالتيا لومړی په ما او بيا زما په کتابونو سترگې خښې کړې وې.

پلارمي د کوتي په غولي زما له خورگانو سره د سطرنج په لوبه بوخت وو د ټوکو او خداگانو اوازونه يې ان په انگر کې اورېدل کېدل مور مې کړکۍ ته نژدې قران شريف په داسې اواز تلاوت کاوه چې يو ازي د شاتو دمچۍ غوندې بنگارۍ يې اورېدل کېده پلوشي خو ځله پرله پسې زما پلارجان ته ماتې ورکړه او ټولو ورپورې وځنډل په وروستي ميدان کې يې پلوشي ته په سريوه سپکه څپېړه ورکړه او په خدا شا په تخته وغځېد .

زما په ليدو په ځای کې لږ راسم شو

سلطانه څنگه يې کلی دې يادېږي او که نه؟

زړه مې ټکان وخوړ په زړه کې راته لږ څه شک پيدا شو چې هسي نه.....

خو بيا مې ځانته په خپله ډاډ ورکړد پلار به مې چې طبعه جوړه وه نو بيا به مو ټوله شپه ورنه خوب نشو

کولی ټوکې ټکالې او خبرې به مو کولې

زما خواته يې وکتل زياته يې کړه

بچيه کليوال خلک به کله هم له وخت سره روان نه کړې زه په ماشومتوب کې تا غوندې په کلي مين وم

خو وروسته وپوهېدم چې هغوی له وخت سره حرکت نه کوي او انسان بايد شېبه په شېبه خپل ژوند ته

بدلون ورکړي د وخت له کاروان سره حرکت د هوبنيارو انسانانو ځانگړتيا ده خو کليوال د خپلو ټولو

خوبيو سره سره دغه نيمگړتيا لري ددې په ځای چې له دغه کاروان سره روان شي تربگنۍ او دښمنۍ

کوي د پولې او پټي په سر خپل دوستان خفه کوي حتی وژني يې....

د پلار خبرو يو ځل بيا کلي ته بوتلم او په ناسته ټال وزنگولم. ترمر او بنو لاندې تورې غټې حياناکې

سترگې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د تربگنۍ او دښمني ولاړ تور ديوالونه.

پلار مې چې زه چورتې وليدم په خدا شو فکر يې کاوه چې نصيحت به يې زما سترگې غړولې وي.

بچيه ژوند د بزکشی لوبه ده دلته به د خپل هدف سرلکۍ او چټوې او منزل ته به ځان رسوې دلته که

پاتې شوې بيانه يوازې چې ناکام بلل کېږي بلکې د خلکو پيغورونه دې هم انتظار دي بيا يې د تلوېزون

بټن ته زور ورکړ تلويزون روښانه شو او د کابل پوهنتون منظره په کومه علمي خپرونه کې راڅرگنده

شوه د ناجو او صبر ترونو لاندې نجونې او هلکان چې فيشنې او نورې حيرانونکې جامې يې اغوستې

وې گرځېدلې د نجونو په لاسو کې د لاسي بيکونو سره سره يوه يوه کتابچه يا کتاب هم په لاس کې وه

او دومره سينگار يې کړې وو چې ته به وايې په کوم واده کې يې برخه اخستې ده

د پلار له گوتو مې له ډېرې حيرانۍ د تلويزون ريموډ ولوېد

په تعجب يې زياته کړه واه واه داد کابل پوهنتون دی که د نبراسکا بيا يې ماته وکتل

زويه وړاندې مې د بزكشۍ خبره مې درته كوله كوره ته خو هم د همدغه پوهنتون محصل يې پام چې په دغه لوبه كې زړه ونه بايلې او په كوم رنگين جال كې ښكېل نه شې ماته پنتون (پوهنتون) معلوم دى پوه هلكان هر وخت د نجونو د توجه وړوي په يوه او بله لاره د هغه د موقف د ټيټولو په هڅه كې وي خوډ پر هوبنيار اوسه په دې وخت كې مې مور قران شريف كت كړ لنډه دعا يې يې وكړه خو پلار مې پرې غږ كړ دعا گاني ځان ته مه كوه كله كله موډ گناگاران هم په كې يادوه خپله خواسې ام(هسې هم) د خداى (ج) گناگاريو مور مې ورته راوكتل

سړيه! وايي چې خوشكى د په اخور رالوى شوبيايې د غاښ كتلو اجت (حاجت) نشته نه پويگم چې خنگه دې د ملايانو غوندې نسيټونه ورته شروكړي پلار مې وخنډل ځواب يې وركړ

گرانې په دې مسائلو ته نه پوهېږي دا ښار دى څه زمونږد غونډۍ كلې نه دى چې له هر څه دې بې پروا شو په تلويزون كې د يوې ښكلې سندرې په راتلو ټول سندرې ته څير شول او زما په خيال كې د غونډۍ كلي كلاگانې تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې غټې حيانا كې سترگې او غښتلي اندامونه راوگرځېدل وروسته له دې به چې هر ماښام د ابراهيم ادهم له جوماته راووتم نو هلته وړاندې به د دېوال سيوري ته يو لوى او بل كوچنى سيورى ښكارېده چې زما خواته به يې په لېوالتيا سره راكتل او ماته به يې سترگې يو ډول اشنا ښكاره شوې خوډ پر زړه د تيارو په څپو كې وركې شوې او ترېمې به هر څه پناه كړل.

يو ورځ مازديگر په جومات كې په تنگ شوم كتابونه مې راسره واخيستل او د جومات وړو كې برنډې ته ووتم گورم چې هماغه ښځه د جومات وره ته نږدې ناسته ده ښكلې كوچياني جامې يې په تن دي او له ماشومې سره يوځاى زما په خوا راگوري دا لومړى ځل وو چې هغې ته مې مخامخ وكتل په نظر كې يې د زړه رابښكونتيا سره يوډول وېره، او لېوالتيا هم نغښتې وه تر مړاوو ښو لاندې غټې تورې او حيانا كې سترگې او غښتلي.....

نه نه وچ كلك اندامونه د هغه سره نه د سوالگرې پيسې وې او نه يې د سوالگرو په څېر هرچاته لاس نيوه ماډېرې سوالگرې ليدلې وې چې د جوماتونو مخ كې به ناستې وې او د لمانځه نه وروسته به يې لمونځ كوونكي له لمنې رانيول او پيسې به يې غوښتلې

زه نه پوهېدم چې د هغې سترگې راته په لومړي ځل ولې دومره اشنا ښكاره شوې هغه نه كوم عادي سوالگره او نه د سوالگرۍ په چل پوهېده په زړه كې مې ويل چې كوم مجبوريت دغه كار ته اړكړې ده او بيا هغه ورته والى چې د ښځې او وړې ماشومې نجلۍ په څېرو كې وو بيخي د حيرانۍ وړ وو

يوه ورځ د جمعې په ماسپښين د جمعې له لمانځه وروسته ملا شمس الدين راته وويل چې ډېره حيانا كه ښځه ده ماته كومه اطرافي پښتنه ښكاري چې د شرم او حيانه د ښار په نورو برخو او واټونو

کې سوال نشي کولی باید د جمعې په سريوه غوښتنه وکړو او له خلکونه کومک ورته وغور او خدای او وس چې هر څه وشول خبر دواړه هم پښتانه يو د کلي او سيدونکي يو. دهغې په خپر ژوند مو کړي.

د ملا شمس الدين دا خبره مې خوښه شوه او پرېکړه مو وکړه چې خبره يې د جمعې په سرياده کړو زه به د هغه په ليدو هروخت له يو ډول ذهني کشمکش سره مخ وم خبر هغه ماچېرته ليدلې؟! تر مر او بڼو لاندې تورې غټې او حياناکې سترگې چې هروخت به يې لومړۍ زما په لاس کې کتابونو او بيا ماته نيولې وې او حيران حيران به يې راکتل فقط لکه په چاچې د غرغړې حکم شوی وي خوپه درې د ودرېدو په مهال پرې ورباندې پرې شې

د ملا شمس الدين سره تر دغه تصميم وروسته مازديگر له جوماته راووتمه زړه مې راغونډه کړه هغې له حيا ډکې سترگې زما په لاس کې د حميد مومند په دېوان گنډلې وپيو پنځوش گون مې له جيبه راووست او په چوپه خوله مې ورته ونيوه خو هغې سر ښکته کړ او زما د توقع خلاف يې کومه لېوالتيا څرگنده نه کړه بيا مې غږ ورباندې وکړ واخله !!!

ورو يې تر ژبه لاندې وويل
نه... مننه

په حيراني مې ورته وويل
نوخه غواړي؟
هغه... هغه... کي... کتا

نوره غلې شوه د ماشومې نجلۍ په سريې لاس راتېر کړ او له ويښتو سره يې ځان مصروف کړ
يو قدم وروړاندې شوم
څه غواړي؟

هېڅ هم نه هسې دلته کينم
سرمې درد وکړه چوفه خوله روان شوم او دمخامخ وات لاره مې ونيوه
عجيبه ښځه ده هم سوال کوي او هم له کبر او غرور ډکه ده
هسې دلته کينم ----- هسې دلته کينم
دا جمله مې څو ځله په سر کې وکړنگېده

کور ته په رسېدو خپلې کوټې ته لاړم وړاندې په انگرې کې پلوشه تر ونې لاندې ناسته وه او له نورو خورگانو سره يې د کومې مجلې پاڼې اړولې او ټولو خندل په کوټه کې اوږد و غزېدم د مايوسۍ اوماتو تر بوج لاندې وم ځان مې په دې ملامتوه چې ولې مې د خپلو خورگانو غوندې خپله بڼه له په ښار کې بدله نه کړه ولې دهغوی په خبر خوښ او خوشحاله ژوند نه لرم خبر دوی خوهم په کلي کې رالويې

شوي وې هو زمانه يې هم خوږې همزولې او ملگرې هلته پاتې دي خون له کلي دلته زياتې خوشحاله
دي بله دا چې وخت ناوخت خپلې ټولگيوالي نجونې کورته راولي ټوکې ټکالې ورسره کوي
کلی مې په خيال کې وگرځېده
ترمړ اوو بنولاندې تورې غټې او حياناکې سترگې او غبستلي اندامونه او ترمينځ د دښمنۍ او تربگنۍ
تور دېوالونه..... بېرته جومات ته راغلم
هغه ښځه چې هره ورځ يې وينم اشنا اوله زړه رانېکونتيا ډکې سترگې تر مړ اوو بنولاندې حياناکې
سترگې او داسې سترگې چې نظريې پوره ورخطاکړې يم او ځان راته په سيندلاهوښکاري
تلويزون مې چالان کړ
په يوه شنه او سمسوره دښته کې د يوه کليوال زلمي ترمخ د وزو او پسونو رمه روانه وه لونگۍ يې په
سراو ډانگ په لاس په رمه پسې روان دی او له ځان سره کومه سندرې زمزمه کوي

سترگې مې ډکې ډکې کېږي
د لېونۍ مينې د لاسه

په دښته کې له شپونکي سندرغاړي سره يوه کوچۍ پيغله لرې لرې گرځي کوچيانې جامې يې په تن تر
مړ اوو بنولاندې حياناکې سترگې په غلاغلا د زلمي شپانه د راتلولاره څاري

نه چا جانان کړمه زه
نه چا ارمان کړمه زه
له سندرې سره يو ځای په شنه دښته کې روان وم او کليوالې منږې مې په خيال کې گرځېدې په
چورتونو کې ډوب تللی وم چې ورټک ټک شو
پلوشه راننوته په خندا سره يې زياته کړه
واه واه لالاجان مې په وينښه خوبونه کوي په ځای کې راسم شوم پلوشه مې ترڅنگ کښېناسته او خپله
کتابچه يې وغورځوله
په بې خبرۍ مې ورته وويل
د څه لپاره راغلي؟!
زما د غوصې په ليدلو په مصوعي ډول جدي شوه
هسې ماويل يو څو پوښتنې راته حل کړه چې صبا مې په معلم صيب ونه وهي
ورته مې وويل
مهرباني وکړه ډېر ورځېرته ضرورت نشته

ددري د کتاب درې لغتونه مې ورته مانا کړل
د کتابچې پاڼه يې واړوله په غټو کړنو يې د ښکلا ليکلې کلمې ته گوته ونيوه
للا ددې په مانا هم نه پوهېږم !

زړه مې ټکان وکړ
د خيال مرغه مې بېرته غړيو ورشو گانو ته لاړ يوې غړۍ ښکلامې په ذهن زرينې او نرمې منگولې
ولگولې تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې اوله حيا ډکې سترگې غښتلي اندامونه او ترمنځه مود ترېگنۍ
او د ښمنۍ ولاړ غرونه

خور مې راباندې غږ وکړ
اخبرپه پوهنتون کې يې څه سخته پوښتنه خو مې درنه نه ده کړې
په ځای کې راسم شوم

فکر مې گډوډ شو زړه مې غوښتل چې يوه درنه خپېره ورکړم خو هغې وار پومبې کړ
ورورجانه دومره هم بې عقله نه يم مطلب مې دادی چې ددې ښار د خلکو ژبې ته څنگه اوږي ؟
بد بد مې ورته وکتل

له ځانه سره يې په لوړ اواز وويل
زيبايي زيبايي

له کوټې ووته او ورپې بند کړ
سبا ورځ چې د پوهنتونه راغلم په کور کې مې ډېر وخت تيرنه کړ د ماسپښين لمانځه ته د ابراهيم بن
ادهم جومات ته روان شوم فکرونه مې هماغسې د تېرې ورځې په څېر گډوډ وو د جماعت له لويې
لرگينې دروازې نه د ننوتو په مهال چا د لمنې نه کلک ونيولم
کا کا کا کا

يوه وړه ببر سرې نجلۍ ولاړه وه او کوچنۍ کاغذ يې په گوتو کې کلک نيولی وو او مخامخ يې راته
وکتل
کا کا دا

خبرې يې بندې کړې او کاغذ يې راته ونيوه په بېړه مې ترې وپوښتل څه دي ؟
په ماشومه ژبه يې ځواب راکړ
کاغېژ (کاغذ) دی

کاغذ مې پرانېست په ښکلي پښتو خط پرې ليکل شوي وو
ښاغلي به ښنه غواړم ستا په زړه کې به د گڼو شکونو د الفاظو مچۍ راگومبېدلې وي او هره شېبه به دې
چيچي خو زه مجبوره يم هغه هم په دې چې زه کومه سوالگره نه يم ستا نه زما د غوښتنې مطلب د حميد
مومند صيب ديوان دی هيله کوم چې د يو څه وخت لپاره يې راکړې چې د خپلې تنهائۍ د غمونو سره

وژاړم ډاډه اوسه چې امانت به دې خوندي وي هيله كوم چې بل ډول شكونه دې ذهن ونه خوري كه باور راباندې نه لري د جومات مخامخ پلازې ته د غونډۍ تر څنگ وړاندې خړې خيېمې زمونږ د استوگنې ځايونه دي

په درنښت

يوه بې كوره

سر راباندې وگرځېد مخامخ مې وكتل هېڅوك هم نه معلومېدل وړاندې پلازې ته مې وكتل له كوڅو نه اخواد غونډۍ په خالي لمنه كې كېږدو ته ورته څو د رنگارنگ جنډونه جوړې خيېمې ولاړې وې. په لاس كې مې د حميد مومند ديوان ته وكتل او بيا نجلۍ ته ځير شوم چې دشلېدلو او زړو بوټو په څوكه بې ځمكه وهله

وروړاندې شوم

داچا دركړ

ابۍ

ستانوم څه دى چگوفه (شگوفه)

زړه نازړه مې كتاب وركړ او جومات ته ننوتم

فكر مې گډوډ وو د ليك توري او كليمې مې په ذهن كې وگرځېدې پوه شوم چې د كوم بې علمه او شېل مغزليكنه نه ده اونه يوازې لوستي كس ليكلې توري او الفاظ يې د كوم عادي ليكونكي د خولې نه دي راوتلي

يو ساعت وروسته چې ملا شمس الدين راغى ټوله كيسه مې ورته وكړه خو هغه دومره جدي ونه بلله يوازې په دې يې ټينگار وركړ چې اړخلك دي له كوم ځايه رامهاجر شوي د ما بنام له جمعې ورسته به د مرستې يو غږ ورته وكړو دغه سيا سره ماته ډېره درنه او حياناكه ښكاري بيا يې وخندل خو د عبد الحميد صيب ديوان دې هسې له لاسه و يوست ما به هم كله كله خپله وركه په كې لټوله ورته مې وويل چې امانت مې وركړى له خيره بېرته يې راسپاري .

ملا شمس الدين وخندل

سلطانه د يوه انسان ښكلا په جامو او ظاهري مشخصاتو كې نه ده انسان په دې ښه ښكاري چې په سينه كې يې د ترحم او مهربانۍ ډك زړه ولري او په هر چا وسوزېږي په شونډومې خوره موسكا وركه شوه

د ملا شمس الدين خبرې مې په سر كې انگازه وكړه

سلطانه د يوه انسان ښكلا په جامو او ظاهري مشخصاتو كې نه ده د ښكلا كليمه مې څوځله په زړه كې تکرار كړه

او ورو ورو یوې غرنې ښکلا ته لارم تر مړ او ښو لاندې تورې غټې او د حیا ډکې سترگې او غښتلي اندامونه او تر مینځ مود تربگنۍ او د ښمېني تور دیوالونه !

وروسته له دې ورځ په ورځ بدلېدلم فکر مې کاوه چې یو څوک مې له شا رانیسي او شېبه په شېبه راته نږدې کېږي په خوب کې به هم یوې نا اشنا سوالگرې منډې راپسې وهلې خو نظر او سترگې یې سوالگر یې نه وې درناوی ، حیا ، او کلیوال غرور په کې له ورايه څرگند وو خو ددې سره سره مې د خیال او فکر په بدیا کې خپله ورکه ښکلا لټوله ملاشمس الدین هم هر ځل د فطرت او تقدیر پرېکړو ته د سرتیتۍ مشوره راکوله او ویل یې چې تقدیر ته ځنان سپارل د هوښیارانو کار دی د جومات دننه د هغه ډول خبرو دومره اثر درلود چې پرېکړه به مې وکړه چې په ټول عمر کې د کلي او ښکلا نوم بیا وانه خلم ټول وخت به پوهنتون استادانو او درسونو ته ورکوم نور به د خپلې کورنۍ سره ددې ډول چلند په ځای زما هر څه په مینه او خندا سره ترسره کېږي له دې نه دوه ورځې نورې تېرې شوې خو هغه سوالگره نجلۍ او ښځه مې بیا د ابراهیم بن ادهم د جومات په مخ کې ونه لیده ددې وېره راسره وه چې د حمید بابا شعرونه یې راڅخه وړي نه وي او بې وعدې شوه خو ملاشمس الدین ویل

ضرور به یې راوړي

دریمه ورځ چې مازیگر د جماعت د کړکۍ تر څنگه ناست وم او د مازیگر د زیرو رنځورو وړانگو ننداره مې کوله هماغه نجلۍ مې ناڅاپي مخکې راپیدا شوه
کا کا کتاب

په لاس کې یې د حمید مومند دېوان وو ترې و مې پوښتل دادې چاته وړی وه خو نجلۍ ږ ږ راته کتل او په منډه له جوماته ووته د کتاب پانې مې واړولې له پانې یې داسې مالومېده چې که پوره نه وي نو نیمایي خویې مطالعه شوی دی ځکه چې ځینې پانې یې په گوټو تورې کړې وې او د پنسل ځینې ښې په کې وې د دېوان په مینځ کې یوه سپینه پاڼه اېښې وه راوچته مې کړه او د پنسل لیکنو او کرښو ته ځیر شوم

ښاغلیه ! ژوند هغه گرداب دی چې تل د غرغړو په حال کې وي په دغه گرداب کې یوازې هغه څوک کامیابېږي چې د لامبو چل ورځي په دغه گرداب کې هغه څوک ډیر ژر ډوبیږي چې لامبو یې نه وي زده او د ژوند په روان سیند کې د پرمختګ پوري وتو او څپو ماتولو توان ونه لري خدای (ج) دي له داسې گردابونو په امان لره

یوه بې کوره مرغۍ

احسان دې بیا هم په لمبو

سترگې مې وموښلې شاوخوا مې وکتل وړاندې په کونج کې دوه سپین ږيري په ذکر بوخت وو او خپلې تسبیې یې اړولې د جومات له مخامخ کړکۍ ژېړې وړانګې د جومات غولي ته رالوېدلې وې بهر د جومات په برنډه کې خلکو په کوزو او د سونه کول او د مازیگر د جمعې لپاره یې تیاری نیوه حواس

مي گډ وډ وو مازديگر له لمانځه وروسته د نورو خلاف وختي کور ته روان شوم د هغې د ليک هره جمله مې په ذهن کې گرځېدله.

په دغه گرداب کې يوازې هغه څوک کاميابېږي چې د لامبوچل يې زده وي درېيمه او څلورمه ورځ هم راباندې همداسې بې خونده تېره شوه له ملا شمش الدين سره مې هم خبرې کمې کړې وې خپل د پوهنتون درسونه مې لوستل او په خالي وختونو کې مې د پخوانو شاعرانو شعرونه مطالعه کول يونيم شعر به مې هم که ليکلو نو له کليوالو انځورونو، غرونو، دښتو، سيند غاړو او دکرونو په يادونو به مالامال وو چې د ښار ملگرو به مې دغه انځورونه نه خوښول او زړونو به يې چندان اوبه پرې نه څښلې يوازې زه وم چې په يوازېتوب کې به مې خپل او دنورو کلاسيکو شاعرانو شعرونه لوستل په پوهنتون کې وم درېيم ساعت نوی پيل شوی وو چې زنگ راغی موبایل مې را بهر کړ دکور شمېره وه په نرمه لهجه يې راته وويل

سلطانه يوځل کورته راشه لالا دې يوڅه ناروغه دی

زړه مې په درزا پيل وکړ په سترگو مې تياره راغله خومخکې له دې چې څه ووايم تلفون يې راباندې پرې کړ اجازه مې واخيسته يوه ټکسي مې درېس کړه او د کور په خوروان شوم ټول واټونه گڼې گونې نيولي وو خو هڅه مې کوله چې ځان ژر ورسوم وپرې هم اخیستنی وم چې هسې نه کومه خبره نه وي. کورته ورسېدم پلوشه په انگړ کې تروني لاندې ناسته وه او په خېره يې د خفگان کړښې خورې وې زما په ليدو راغله لاسونه يې په غاړه کې راوچول او په ژړا شوه

سلطانه په لالابيا د زړه حمله راغله روعتون ته يې وړی د کتابونو بيک مې کېښود په منډه له کوره ووتم يوه ټکسي مې ونيوله او د څلوسوه بيسټريزروغتون په لور روان شوم

څلورسوه بيسټريزروغتون ته مې ځان ورسولوبهرگنه گوڼه وه هرڅوک دخپلوناړوغانوپه لټه کې سرگردانه ووخوماليدل چې ځينو نمک حراموبه په همدې حالت کې هم نجونواوياهم په نرسانو پسې سترگې وړلې هغه زموږ دمشرانو خبروه يوله لوږې مرکېده بل يې ترسرلاندې ډوډۍ کتله په پوښتنه پوښتنه مې دپلارکوته پيدا کړه په منډه ورغلم خودپلارحالت مې ښه وومورمې سرته ورته ناسته وه زما په ليدو يې خپله ځای ماته پرېښوددپلارحالت مې ښه ووپه شونډو يې همېشني موسکاوغوړېده اوماته هغه وختونه راپه يادشول چې په ماشومتوب کې به مې کومه شوخي وکړه اويابه مې له پلوشې سره جنجال راغی نونوپلاربه مې راته دغوږې په ځای داډول موسکاکوله ، په تندي مې يې لاس ورکېښودخومورمې خبرې پيل کړې

سلطانه !

اوس ښه دی شکر دی چې پخیر تېره شوه اودومره زوروره حمله نه وه لږ وروسته له خيره کورته څو ستاراتگ ته هم حاجت نه ووخوښه شوه چې راغلي ، پلارمې په

سترگوکې دهغې خبرې تائيد کړې په بيره پاڅېدم چې کوم يخ خيزورته دڅښلولپاره راوړم ، له کوټې نه بهر زمادپلارددفتریوهمکاراودرپورهم په انتظارخونه کې ناست ووپه دهلبزکې مخامخ لارم گورم چې ناڅاپه مې يوه وره نجلۍ مخې ته راغله په سترگوراته اشنا ولگېده په لاس کې يې دجوسويوقوتی وواوسترگې له يوډول اشنازره رانېکونتياڅخه ډکې وې ، يوه شېبه ورته تم شوم ماشومه نجلۍ په ډېره منډه لاره اومخامخ کوټې ته چې ورېې خلاص ووننوته يوډول تلوسې اخيستی وم ورو، ورو ورپسې ورغلم وړاندې يوه ځوانه ښځه دوره خواته نږدې په بسترکې پرته وه اوماشومه نجلۍ يې څنگ ته نږدې په کټ کې کښناسته وړاندې ځونوري ناروغانې هم په بستر ونوپرتې وې چې رنگونه يې دمړوپه څېرپرېتښي ووپه ټوله کوټه يې خونده چوپتيا واکمنه وه ماشومه نجلۍ يې په غوږکې وپسېده ناروغې په کټ کې ځان وڅوځولواودوره په لوريې راوکتل زړه مې ټکان وکړترمړاووښولاندې غټې اوله حياډکې تورې سترگې اودغرنۍ ښکلاغښتلي اندامونه مې سترگوته ودرېدل چې ترمنځ يې لاهم دتربگنۍ اودښمنۍ تورډېوالونه ولاړوو.

هماغه سوالگره اوماشوم چې دابراهيم بن ادهم دجومات مخې ته به ولاړه وه يوڅوقدمه وړاندې ورغلم اوپه کوټوکې دناروغانوبسترونوته ځيرشوم وره ته په نږدې بسترهماغه ښځې سراېښی ووچې مابه هروخت دابراهيم بن ادهم دجومات مخ کې په سوال لیده خواوس راته څرگنده شوه چې سخته ناروغه ده په غلچکي ډول مې سترگې دهغې په مخ ولگېدې چې دناروغۍ په سبب يې زېړرنگ غوره کړی ووهغه په اړخ پرته وه اودخپلې ماشومې په وېښتوکې يې لاسونه وهل بېرته په منډه لارم دروغتون له نږدې کانتين څخه مې تازه مېوې اودمېوې اوبه راسره واخيستي يوځل بيا له ذهني کشمکش سره گېروم دروغتون هماغه دهلبزته چې ورسېدم بيا مې وړاندې په هغې سترگې ولگېدې چې هېڅوک هم ورسره نه ووبې اختياره مخامخ ورغلم دمېوې يوه پلاستيکي کڅوړه مې دبسترمنځې ته په اېښي مېزکېښوده ښځې له کټ نه سرراپورته کړاوماته يې وکتل په ټيټ غږ چې حيراني هم په کې ويې وويل

داڅه دي؟

په جرئت مې ځواب ورکړ

دامېوه ده تاسې ورته ضرورت لری....دومره څه نه دي خوپه ډېرڅه يې قبول کړئ.

ترژبه لاندې يې وويل

مننه خوتاسې مې ونه پېژندلی !

خبره يې په ستوني کې وچه شوه خوزرېې دوام ورکړ

.....هورينستيا تا يوځل له دې نه وړاندې هم په مالوی احسان کړی وو زه احسان فراموشه

نه يم بې له دې چې څه حيرانتيا وښاييم هغه وخت مې په خيال کې وگرځېده چې

يوې ماشومې نجلی ليک راکړ او د حميد مومند د پوان غوښتنه په کې شوې

وه.

بېرته شاته لاړم په وره کې مې بيا پرې غږ کړ.

که ماته د مرستې څه اړتيا وي نو حاضر يم.... هورينستيا له ډاکترانو سره خوبه په دري کې کوم

مشکل نه لري ، بې له ځنډه يې ځواب راکړ

مننه زه په دواړو ملي ژبو پوهېږم په پېښور کې زموږ څو گاونډيان کابليان وو.

د شرم ترا حساس لاندې ورڅخه روان شوم په وړاندې بسترونو کې نوروناروغانو هم

زموږ د دغه خبرو په جريان کې موږ ته غوږنيولی وو څو لکه چې په پښتونه

پوهېدل ځکه يې چندان لېوالتيا نه حس کېده .

ما فکر کاوه چې هغه کومه ساده کليواله ده خوالفاظو يې څرگندوله چې پوره لوستې ده

او هغه د چا خبره يو څوک ده د پلار خواته مې ورغلم خو تر هر څه زيات د دغه

مېرمنې پېژندلو ته لېواله وم ((ترمړ او وښولاندې تورې غټې حيانا کې سترگې

يې ډېرې ځورونکې او اشنا معلومېدې ډاکترانو ويل چې پلار مې د فشار سخته

ناروغي هم لري اوله دې امله يې په زړه د حملې چانس زيات دی ، په همدې

خاطر دوه ورځې پرلپسې روغونه ته تلم راتلم او دخپل پلار خدمت مې کاوه

خوپه هر ځل راتگ سره به مې يوځل خامخا د دغه نا اشنا مېرمنې کوټې ته په څه

بهانه سروښکاره کاوه هغه هم که نور دخپل زړه نه وه خو مجبوريت پوره راسره

اشنا کړې وه ناروغي يې معمولي وه نرسې ويل چې فشار يې هم ثابت نه دی

او گنې روانې ستونزې لري په خوب کې د شپې راپاڅي او دلېونۍ په څېر نارې

وهي کله جگړې او بمبارۍ يادوي ، کله ژارې کله ابا ابا کله يو څه کله بل څه

وايي بس دغه اپلټې ويل دهغه لويه ستونزه ده حتی په وينه هم ژارې

اوسلگۍ وهي يو کوچی ډوله بوډايي وخت ناوخت احوال اخلي او کوم بل

سرپرست هم نه لري چې تر اوسه دې دهغه پوښتنې ته راغلی وي

له دغې نرسې سره چې نوم يې عاليه ووزماريکې ورو ، ورو خوږې شوې هغه يوه ډېره

خوش باوره مېرمن وه ډېروخت به يې په دې تېراوه چې

د خپلو ملگرو د معاشونو جايدادونو او ژوند غندنه اوستاينه وکړي د ځان په

ستاینه کې یې دومره افراط کاوه چې کله به یې ځان له پوهوډاکترانوهم پوه
 ګاڼه خوځله مې ورته وویل که ددغه مېرمنې په اړه راته یوڅه معلومات
 راغونډه کړي اودهغې له ژوندنه مې خبرکړي خوهغې ویل چې هغه دچاسره په
 شخصي ژوندخبرې نه کوي کله چې داخبرې ورسره یادې کړم دیوډول
 ناراحتۍ احساس کوي اوشونډې یې مری مری کېږي یوه ورځ یې راته وویل
 دومره معلومات یې ترلاسه کړي چې ناروغه هلمندی مهاجره ده چې له
 هلمندنه دلته راکډه شوې اوس یې دکاکاسره په کابل کې چیرته شپې تېروي.
 یوه ورځ مازدیګر مهال له پوهنتونه ناوخته راغلم اودکورپه ځای روغتون ته لاړم دپلارپه
 کوټه کې مې ګڼه ګڼه وه اوګن همکاران اودوستان یې پوښتنې ته راغلي وو
 ماهم مناسبه ونه ګڼله چې ورشم اوله هریوه سره ځان ځان ته ستړي مه شي
 وکړم مخامخ دهمغې ښځې خواته ورغلم سرته یې ودرېدم هغه په بستره کې
 ناسته وه اولیکنه یې کوله ګڼې پانې یې تورې کړې وې خوزمپه لیدو یې په
 رنګ کې بدلون راغی پانې یې ترېالښت لاندې کړې اوماته یې ښه راغلاست
 وویل وپه ورخطاوهیا جاني لهجه یې زیاته کړه

ته ډېر مهربانه ځوان یې

خوما یې خبره ورپرې کړه

ناروغي دې څنګه ده؟

تر ژبه لاندې یې ځواب راکړ

ښه یم ستاپلار څنګه دی؟

بدن مې تودشو حیران شوم چې زما دپلار نه څه خبره ده

ورته ومې ویل زما له پلاره څه خبره یې؟

هغې پیکه خنداو کړه

دافکر مه کوه دا ډېره دوه مخې نړۍ ده دایوازې ته نه یې چې له عالیې نه زما په اړه پوښتنې

کوي زه هم دچاپه پېژندلو کې دومره غافله نه یم

زه چوف ناست وم هغې زیاته کړه

وايه ولي چوف شوې دچاپه اړه معلومات حاصلول بده خبره ده

ورته ومې ویل

نوم دڅه دی؟

نوم څه کوي؟

غواړم ودي پېژنم اوستاد ژوند په اړه معلومات ترلاسه کړم

دماشوم په وېښتو کې يې لاس راتېر کړ او زياته يې کړه
 د ښکلا پېژندل چاته څه گټه لري خو خیر ددی اوس له دې ځايه لاړشه چې اکا مې
 راځي وعده کوم چې له هرڅه به خبر شي له کوټې يې روان شوم او دخپل
 پلار خواته ورغلم

د پلار مې په روغتون کې ټولې څلور ورځې پوره شولې او ډاکټر راسره وعده کړې وه چې پنځمه
 ورځ به ښه شي او کور ته به يې رخصت کړو په دې څلور ورځو کې به هره ورځ د پوهنتون نه
 روغتون ته راتلم پلوشه او مور مې کورته واستول زه او کوچنۍ خور مې له هغه سره پاتې شوو
 په دې دومره موده کې هره شېبه دهغه نا اشنا مېرمنې سيوري راباندې خوروو، کله به مې
 فکر کړ چې دهغې تر مړ او وښولاندې له حياډ کې اوښکلې سترگې هره شېبه راپسې دي او ماځان
 ته را کارې خويابا به مې فکر وکړ چې ممکن په دغه لېوالتيا به مې يوازې ددوی نرسه عاليه پوه
 وي، پلار ته مې دهغې د ليدو په وخت بهانه کوله چې بهر په چمن کې مطالعه کوم پنځمه ورځ
 د پنجشنبې ورځ وه له پوهنتونه راغلم مور مې هم انتظار وه او پلار مې روغ رمت وواو د پخوا په
 خبرې مجلس کاوه

په خندا يې راباندې غږ کړ

والکه! دروغتون په کومه نرسه خوبه دې زړه نه وي بايلي؟

چې هره شېبه رانه ورکېږي

ماو خندل خوپه زړه کې مې د شک يوه خپه تېره شوه بهر ته ووتم او دهغې دبستر خواته ورغلم کله چې
 ورور سپېد م په خالي بستر مې سترگې ولگېدې او زړه مې ټکان وکړ زړه نازړه کوټې ته ورننوتم د يوې
 بلې ناروغې له پايوازې نه مې وپوښتل چې ددې ځای ناروغه چېرته ده؟
 هغې لومړۍ حيران حيران راته وکتل بيا يې ځواب را کړ هغه نور ښه شوه نن سهار يې په اتو بجو رخصت
 کړه د يوه سپين ږيري سره لاړه

په مات زړه راووتم لاڅو قدمه نه وم تللی چې له شانه چاراپسې غږ کړ

سلطانه!

ورومې کتل گورم چې عاليه راروانه ده او د کاغذونو يو بڼډل يې په لاس کې دی

سلام لکه چې دناروغ پوښتنې ته راغلی وې؟ داسې نه ده؟

زه لا چوپ وم چې هغې خپلې خبرې وغځولې

خو متسفانه چې هغې روح درېښلو.

رنگ مې تغير وکړ او سر راباندې وگرځېد

ريښتيا؟

عاليې زما درنگ په اوښتو و خندل

واه ، واه دارنگ ته دې گوره چې مړنه شې دروغ مې ويل هغه سهاروختي نوررخصت شوه په ناڅاپي ډول به يې په باربارستا پوښتنه راڅخه کوله خوماورته ويل چې زه نه پوهېږمه هورينستيا په اخرکې يې ستا په نامه يو امانت را کړی هغه هم د يو څو پانودغه بندل چې ماته دکوم پخواني کتاب نسخه ښکارېږي څه چې په کې دي زه هم نه پرې پوهېږم خو هغې ماته ويل چې په دې کې هرڅه ليکلي دي ده ته يې ورکړه ويل يې چې دسترگوډ پرې پوښتنې به يې په کې ځواب شي ،

زړه مې يو څه قرار شو له عاليې مې مننه وکړه او ورڅخه روان شوم بې له دې چې ويې گورم پانې مې په بکس کېښودې اودوه ساعته وروسته له خپل پلار سره ټول دهغه د دفتر په موټر کې دکور په خواروان شوو ، او ټول خوشحاله وو خو زما د خيال مرغان بيا پرلرې تللي وو

سباورځ جمععه وه پوهنتون ته د تگ بېړه هم راسره نه وه خوددې سره سره مې ترسهارددې موقع پيدانه کړه چې په پانوکې راغلې کرنې وگورم کله چې له کارونو وزگارېدم نودورځې لس بجې به وي دکوټې ورمې په ځان پسې بند کړپانې مې پرانستلې او په لوستلومې يې پيل وکړپانې مختلفې وي په يوه داسې ليک ليکل شوې وي چې ډيزاين يې پښتو وو ، په بېړه ليکل شوې وي خو پوره واضح وي اوليک يې ښکلی ښکارېده ، دوه پانې خالي وي ددريمې پانې په مخ ديوي ځوانې نجلۍ ښکلې تصوير لگېدلی وو دتصوير په ليدومې زړه ټکان وخوړځکه ترې لاندې په غټو کرښو ښکلا کليمه ليکل شوې وه ، کليواله ښکلا ، ترمر اووښولاندې تورې اوغټې حياناکې سترگې ، غښتلي اندامونه او ترمينځ دتربگنۍ اودښمنۍ ولاړتورد بوالونه په تصوير کې يوه پوهنتوني نجلۍ په پارک کې په څوکۍ ناسته ده او په خفگان سره دکتاب پانې اړوي ، لاندې ورته ليکل شوي وو

په پخوانو سترگو مې گوره

که مې رنگ زېږوي دابه ستاله غمه وينه

دپانوليکنه ، تصوير ، دنجلۍ نوم ، ټپه ټول راته حيرانوونکي وو ، دپانوپه لوستلومې پيل وکړنږدې يوه بجه به وه چې ټولې پانې مې يې پرلپسې ولوستلې دوروستيو پانوپه لوستلونور زما دسترگو په کاسو کې اوبښکې دځايېدونه وي اوږدو غځېدم اوله ځان سره مې وژړل ډېره موده وروسته مې يو ځل بيا اوبښکوگرېوان لوند کړ ، ماتردې دمه په خپل ژوند کې دوه ځله په خپل ژوند کې اوبښکې تويې کړې وه يو هغه مهال چې له کلي ښارته راغلم ، اوزړه نازړه مې په ښار کې ژوند پيل کړ ، په دغه راتگ کې مې دومره اوبښکې تويې کړې چې ، په وچولو يې نور په دستمال کې وچ ځای نه وو ، اوبله دا چې دشپې وي هغه مهال مياوې خپل کلی کورنه بلکې خپله غرنۍ ښکلا چې دښمنۍ اوتربگنۍ تور د بوالونه يې په وړاندې ولاړو وپاتې کېده اوبيانن ددغه داستان په لوستلو زما د اوبښکو هغه ځای ته ورغلي چينې يو ځل دورځې په رڼاکې راوخوټېدې . په حالت کې مې پوره بدلون راغلی وو خو چاته مې حال نه ويلو اونه مې ددې جرئت وو چې حال چاته ووايم .

دازموينو ورځې راغلې په ورځ کې به يوځل خامخا د ابراهيم بن ادهم ، جومات ته تلم درس به مې ويلو او په خالي وخت کې به مې له ملاشمس الدين سره پوره مجلسونه کول ، اويا به وړاندې غونډيو ته تلم او په شاوخوا سيمو کې به مې ښکلا لټوله هيله مې دا وه چې که يې يوځل وگورم دا هغه ځايونه وو چې هغه مې لومړی ځل د يوې غير معمولي سوالگرې په جامه کې ليدلې وه خواوس يې درک نه وودلته په سلگونو کېږدی. دهغو کډوالو وې چې د بهرنيو ځواکونو د بې رحمانه بمباريو په سبب له هلمند نه دلته راکډه شوي وو ښکلا هم د مجبوريت بې رحمانه سيليو له هلمند نه د کابل دغه جونگړو ته راکډه کړې وه په دغه خيمو کې هغه کسانو ژوند کاوه چې په هلمند کې خانان وو خواوس يې دلته د سوالگرو په څېر ژوند کاوه او هره ورځ د شپې په تيارو او دورځې په گرميو کې درپه درگرځېدل پوره يوه مياشت مې په همدې ډول تېره کړه او د هلمندۍ ښکلا په لټه گرځېدم خوله او ښکومايو سۍ او خفگان پرته هېڅ په لاس نه راتلل. ملاشمس الدين هم په دې مسئله کې چندان لېوالتيا نه ښودله. اوويل به يې چې د دغه خپمودهرې نجلۍ داستان ښکلا ته ورته دی خوموږڅه کولی شوی؟ زه له پخوانه دبشر په هغو حقوقي په راډيوگانو کې به مشرانو ورباندې بحثونه کوي چندان باوري نه وم اونه مې د بهرنيو مرستو ته زړه ښه کاوه ماته يوازې دعاگانې راپاتې وې.

يوه مياشت وروسته چې د سمستر امتحانونه پای ته ورسېدل نور نور خصتي شوه پلارته مې وويل چې لومړی خوبه ټول رخصتي په کلي کې تېروو خو که ټوله نه وي نوماته اجازه راکړه چې لاړشم خوپلار مې دمعمول خلاف دومره راته غوصه شو چې دلومړي ځل لپاره يې په رنگ کې بدلون راغی احمقه ! ځان درباندي تاوان دی پخواخو مو د ښمن يوازې بازممد وو (زماتره) وو خواوس زموږ د ښمنان د شمېره وتي دي د حکومت مخالفين او طالبان کلي ته په لاروهر هغه سړی له موټره کوزوي چې ږيره يې نه وي اويا په حکومت کې دنده ولري په تېروو څو کلونو کې يې څو کسان د سړک په غاړه ويشتي دي ، انگرېزانو او امريکايانو د طالبانو غوصه راپارولې او هغه اوس په دې کسانو سپړي ، بازممد هسې هم زما د نه راتلو لپاره زموږ په ضد اغزي کرلي ته اوس ځوان يې په دې خبرو بايد پوه شي که ارامي شوه بيا به له خيره ټول څو بيادي هم که په کور کې زړه تنگېږي ، نوزه به په خپل دفتر کې يوه دنده درته پيدا کړم ، هلته به مقرر شي او پام به دې په بله وي هسې هم په کلي کې سپړي بې سواده کېږي. د پلار خبرو مې پوره نهيلی کړم

که څه هم دومره وېره نه وه خوپلار مې له پخوانه يوڅه ډارن وو او لانجې يې نه خوښېدې بلخوا زما کا کا باز محمد هم د طالبانو د اعتماد وړ کس وو او زموږ په ضديې هرڅه کولی شول مور مې هم له تگ منعه کړم زارۍ يې راته وکړې چې دمور او پلار مشر زوی يې تگ ته هېڅ حاجت نه شته. په دې دريو کلونو کې که څه هم له کلي لرې وو خو زموږ دهقان علم گل کا کابه په دوو دريو کلونو کې له کلي يوځل ښارته راته او پلارته به مې يو خونغي پيسې ورکولې مابه هم چې علم گل کا کايوازې وليده

نودکلي په اړه به مې ورڅخه گڼې پوښتنې کولې کله به مې ترې وپوښتل چې کاکاخوبه مې له چاسره خپلوي نه وي کړې نووبه يې خندل؟

اوزياته به يې کړه

بازکاکادې وايي چې زما دلورسيال لاتراوسه په جهان کې نه دی پيدا شوی زه په دې خوشحالم چې ښکلا تراوسه پېغله ناسته ده پخوا به مې فکر کاوه چې هغه به هره شېبه اوهره ورځ زمالارڅاري خپل پلارته به کنځلې کوي چې ولې يې زموږ تر مينځ د ترېگنۍ اود ښمنۍ تور د پوالونه درولي دي خود هلمندی ښکلا د داستان په لوستلو مې د کليوالې ښکلا تصوير په ذهن کې يوڅه پيکه شو او فکر مې کاوه چې دهغې ښکلا تصوير د يوې بلې ښکلا په وجود کې گورم

درخصتۍ په لومړۍ ورځ له خپلې مور او پلوشې سره ښارته لاړم سودامووکړه په ښار کې څو ځايه بهرنیو عسکرو لارې بندې کړې وې او بې ځايه تلاشي يې کولې په ښار کې يوڅه وگرځېدو خود مور مې هم زما په خبر ښار نه خوښېده بېرته کورته راستانه شوو و وډۍ موتياره کړه دولس بجې به وې چې دمېلمنو کوټې ته لاړم له الماری نه مې د ښکلا راسپارلې پانې رواخيستې، خوزړه مې تنگ و و په ذهن مې د کلي بوی او داوړي له کليوالو وړموډکه هوالگېده زه حيران په دې وم چې ولې مې يوه اونۍ وړاندې په زړه کې دغه وېره نه وه زما په ذهني طرحه کې مادرخصتۍ ډېره برخه په کلي کې تېروله خواوس داهرڅه داوبو په سرليکنې ته ورته وومجبور شوم زړه مې په ښار کې ولگولو هڅه مې داوه چې ځان ته يوه داسې بوختيا پيدا کړم چې کلي رانه هېرشي. دهمدې لپاره تر ټولو مهم د ادبياتو مطالعه وه پيل مې يوځل بيا د ښکلا له پانېو کړ پاس بالاخانې ته وختم او پانې مې بېرته له سره پيل کړې چې هره شېبه په کې پوره زړه رابښکونتيا وه او تلوسه وه

زمانو م ښکلا دی په ۱۳۸۷ کال کې په خپل ټاټوبي دهلمندولایت په مرکز لشکرگاه کې اوسېدو او زه د پنځلسو کلونو زموږ شپږ کسيزه کورنۍ دهلمندله ډېرو ښکمرغه کورنيو څخه وه په دې چې څوک په کې بې سواده نه وو او زما د پلار له برکته په کې هرچا زده کړه کولی شوی ددې ترڅنګ يې زموږ گاونډيو او نږدې دوستانو ته هم د سواد نعمت رسېدلی وو زموږ د کورنۍ نور غړي زمالس کلن ورورميوندو وه وړې خورگانې چې مشرې يې يلدا چې اته کلنه وه او کشره يې ريانومېده چې عمر يې شپږ کاله وو مور او پلار مې هم د عمر په لحاظ غښتلي او ځوانان وو پلار مې هغه وخت د طالبانو په حکومت کې د لښکرگاه د محکمې مشر قاضي وو ددې ترڅنګ يې تجارتي کارونه هم روان وو خود دې سره سره زموږ د تعليم پوره غم ورسره وو په دې چې هغه خپله يولو ستی انسان وو او لوړې زده کړې يې کړې وې او يو اېمانداره قاضي وو هغه په پېښور پوهنتون کې د شرعياتو پوهنځی لوستی وو او د تنظيمونو په مهال يې په گڼو کنفرانسونو کې برخه اخيستې وه لوړې دندې يې هم اجرا کړې وې.

که څه هم هغه مهال نجونو ته ددې اجازه نه وه چې زده کړې وکړي زما مور هم دولسم ټولګی لوستی وو او بیا یې زما د پلار سره کوژدن شوی وو زما د مور او پلار اوزمور د کورنۍ ښوونکي سیدرسول کا کاپه مرسته زموږ د کورنۍ شاوخوا نجونو ترلسم ټولګي پورې زده کړې وې او د دودۍ د پرلپسې هڅوپه سبب مو استعداده هغو هم لوړو و چې رسمي ښوونځي یې لوستي وو

پلار جان مې شپه او ورځ هڅه کوله چې موږ د منظمې زده کړې له مخې وروزي په کور کې مو درې ټولګي وو چې د اتم نهم اولسم ټولګي کتابونه راته په کې سیدرسول کا کا اوزما پلار په ګډه تدریسول دغه کورنۍ ښوونځی چې په پوهنې ریاست کې هم رسمي ووله لسم ټولګي نه درجه په درجه تردې دمه رارسېدلې وو زه دلسم ټولګي په لسو نجونو کې اول نمره وم په دې نه چې ښوونکی موزما پلار ووبلکې خپل زحمتونه مې ووهڅه مې داوه چې تکره لیکواله اویا هم ډاکتره شم ماچې کله سواده زده کړنویا مې د پلار د کتابتون نږدې ټول کتابونه مطالعه کړل او پلار مې هر ډول کتابونه راته راوړل

موږ به چې له درسه وزگار شوو بیا به هر چا په خپل کور کې خپلو ماشومانو ته هم زده کړه ورکوله چې ددې ټولنو ښتګر بیا هم زما پلار وواوڅوک چې د تعلیم په قدرپوهېدل نودعاګانې یې ضرور ورته کولې تر ۱۳۸۸م کال پورې موږ د یوولسم ټولګي کتابونه هم خلاص کړل خود تقدیر فیصله بل ډول وه یو دا چې زموږ ښوونکی سیدرسول کا کا د عمر په لحاظ کمزوری شو او د ورپېښې ناروغۍ په سبب یې یوه ورځ ساه ورکړه بل داسې اوازې وې چې امریکا په افغانستان حمله کوي د طالبانو حکومت ډنگوي په یوازې ځان مې پلار هم نه شو کولی چې د خپلو کارونو ترڅنګ موږ ته درس را کړي ددې ترڅنګ به یې اندیښنې په دې زیاتې وې چې امریکایان راځي او بیانونی انقلاب پیلېږي هغه که څه هم د طالبانو د حکومت له ګڼو کړنوسره له دنجونو په تعلیم بندیز او د اسامه نه سپارل او کوکنار چې دی یې په کلکه مخالف وو خود امریکایانو او یانورو بهرنیو سرتېرو له راتلو یې هم کرکه کېده ویل یې چې هغوی خپل اهداف لري او کله هم د افغانانو د ارامۍ خیال نه لري چې له امله به یې یوځل بیا افغانستان دا ورپه لمبو کې وسوزي هغه له خپلو ځینو ملګرو سره هم چې د حکومت لوړپوړي غړي وو د اندیښنې شربکې کړې وې چې له امله یې ورته ګڼې ستونزې پیداشوې او دهغه په زیان تمایې شوې.

یوه ورځ خفه غونډې کورته راغی مور مې چې ترې د خفګان لامل وپوښته نو سوږ ځواب یې ورکړ له دندې یې برطرف کړی یم د ډارن او ادا امریکا د پلوي تورو نه یې راباندې لګولي په همدې ورځو شپو کې داسې ځینې کسان هم په پټه ترورشول چې د اسامه مخالفت به یې کاوه او طالبانو ته به یې د نرمۍ مشورې ورکولې زما پلار هم داسې یوکس و وخوښه داوه چې یوازې له دندې ګوښه شو چې لامل یې ټولې همغه خبرې وې چې له خپلو ملګرو سره به یې په مجلسونو کې کولې په څورو څو کې هلمند ته د ۵۲b ټوټو کولومړۍ ډالۍ روارسېدې ورو ورو درنې بمبارۍ پیل شوې د پلار مې له پخوانه هم ډېر چورت خراب و و یوه میاشت وروسته مې یې مورته وویل چې له هلمند نه وځي مور مې یې هم مخالفت ونه کړ ځمکه مو دهکان ته پرېښوده یوه ورځ سهار وختي کابل او له هغه ځایه دوه ورځې

وروسته مخ په پېښور روان شوو په راډيو کې مو اورېدل چې د امريکا حکومت هره ورځ اروپايي هېوادونه د ځان ملگري کوي او د افغانستان له گاونډيو هوايي اډې غواړي او په افغانستان د ځمکني يرغل لارې گوري او ورته له اوسه پوره تياري نيسي په جلال اباد کې هم طالبان هم ورخطاوو د هرجا تالاشي يې کوله دلته وېره داوه چې پاکستان له امريکا سره د هر ډول مرستې ژمنه کړې وه هسې نه امريکا د تورخم له لارې ځمکنی يرغل وکړي او بيا هم امريکا ورته راداخل نه شي په هر صورت موږ پېښور ته په ډېر گړاو او خوفگان سره ورسېدو په حيات اباد کې مې پلار پوره شناخت درلود خو زما لومړی ځل وو چې له هېواده بهر وتلم دهغه د يوه دوست په کور کې مو درې څلور شپې وکړې او بيا يې يو کړايي کور راته پيدا کړ چې په هغه کې مو اوړول

له نېکمرغه چې له موږ سره د پيسو څه کمۍ نه وو په لښکرگاه کې د ځمکې او څو د کانونو نه چې په کرايه يې ورکړي وو پلار ته مې پوره پيسې لاسته ورتلې يوه پوره يوه مياشت بې کاره وو خو وروسته ورته خپل کوم ملگري د ملگرو ملتونو د مهاجرو په اداره UNHCR کې دنده پيدا کړه چې عايد يې بدنه وو زه ميوڼد او ورې خورگانې مې د مهاجرو په لېسه کې شامل شوو خودا کار هم په ډېرو واسطو وشو وروسته ورو ورو د امريکا يانو د نظامي يرغل او بمباريو په سبب ځينې نورې کورنۍ هم دلته راکډه شوې نور ددې په ځای چې د هېواده حالات و فکر وکړم په رحمان بابا لېسه کې مې خپلو زده کړو ته په دوولسم ټولگي کې دوام ورکړه څه مې داوه چې خپله وړتيا وښاييم په لومړيو کې زما ځانگړې هلمندۍ لهجه د ښوونکو زده کوونکو لپاره ډېره په زړه پورې وه خو وروسته راسره عادت شول بايد ووايم چې دومره هم نه پوهېدم لکه دلته چې مهاجري نجونې او هلکان پوهېدل خود پلار پر اڅه نظر او کورسونو نيولو زما د استونزه هم حل کړه په څلورنيم مياشتينو او زموڼو کې دريم نومره راغلم چې دا په څلوېښت کسيزه ټولگي کې ښه نومره وه انگريزي کورسونه مې هم ونيول او شپه ورځ مې په درسونو کې کوښښونه کول يو کال وروسته له دوولسم ټولگي څخه فارغه شوم پلار جان مې راته د کانکور په ازموينه کې داخله واخيسته او د پېښور پوهنتون د ادبياتو پوهنځي پښتو څانگه مې انتخاب کړه سوا لونه ډېر سخت نه وو بله خبره داوه چې زموږ د ټولگي نه يو ازې شپږ نجونو غوښتل چې لوړې زده کړې وکړي ځينو ويل چې کله يې وطن ته ځي ځينو ويل چې د پوهنتون اجازه ورته نشته خوماته مې پلار لاه په دوولسم ټولگي کې ويل د پوهنتون تياري نيسه ته بايد لويه ښځه شي او ښه شخصيت ولري

دهغه اعتماد او تشويق زما د بري لومړی راز وو پوهنتون څو مياشتې وروسته پيل شو دلته نو په لومړي ټولگي کې هلکان او نجونې گډ کښناستل دبې ځايه خبرو په ځای هر څوک خپلو درسونو ته متوجه وو د پوهنتون لومړی او وروستی سمسټرونه ډېر سخت وي لومړی په دې چې يو څوک له نوي تحصيلي سيستم سره اشنا کېږي سمه اشنايي ورسره نه لري او وروستی په دې چې د فراغت او مونو گراف ليکلو غم وي اوله ملگرو بېلتون هم دردونکي وي په لومړي ټولگي کې ټول شپېته کسه وو چې د نجونو او هلکانو شمېر نږدې سره برابر وو

ډېرى په کې خپله پېښوريان وو او نور بيا جلال اباد او کابل نه وو خودلته ټول دکابلانو په نوم يادېدل وروسته چې يو څه بلده شوم دوه نجونې چې غوتې او هيله نومېدې او يوبل هلک د لښکرگاه وو چې سلطان نومېده ورسره ومې پېژندل هغوى ډېروخت دلته په مهاجرت کې تېرکړى وو چې زما په خپله لهجې نه زرنه پېژندل کېدل او چافکر نه کاوه چې د هلمند او يا کندهار به وي په لومړيو کې مې ملگري له هيلې او غوتې سره وه او د سلطان سره مې له سلام پرته د وطندارۍ په حساب د درسونو او هلمند په اړه ځينې خبرې کولې هغه هم په دې چې سلطان، هيله او غوتې له کومې بلې لیسې نه يوځای فارغ شوي وو او ملگري يې خوږه وه بله دا چې سلطان به کله کله خپلې لنډې کيسې هم د پښتو څانگې په اونيزو غونډو او محفلونو کې اورولې غوتې او هيله هم څه ناڅه په شاعرۍ پوهېدلې او گڼ شعرونه يې ياد کړي وو همدا سې دانور ټولگيوال موهم داسې کسان وو چې چې له ځينور سنيو او اخبارونو سره يې کار کاوه

ما چې له ليکوالۍ سره له پخوانه مينه لرله تراوسه مې څه نه ووليکلي ډېرې سوژې مې په ذهن کې پخې کړې وې هيله مې لرله چې يو وخت يې وليکم استادانو به هم په دې ټينگار کاوه چې بايد ليکوالان شو ادبيات يې له ليکنې، څېړنې او تنقيده په درد نه خوري خوما به چې بيا هم هرڅه وليکل نونه به مې خوښېدل خپله داستونه مې مورته چې په يوه لومړني ښوونځي کې ښوونکې وه وويله خو هغې ويل چې په يو ځل څوک نه ملا کېږي به باربار يې وليکه پلار مې د ملگرو ملتونو د مهاجرو ادارې د خپرونې څو گڼې راته راوړې چې دنړۍ د گڼو کډوالو ډېرې دردونکې کيسې په کې وې او په کيسو کې خپله افغان مهاجر هم راتلل چې د کيسو تر څنگ په کې دهغوى په اړه خبرونه او داستاني مطالب هم وو يوه ورځ مې پلار له ځان سره د پېښور پښتو اکاډمۍ ته هم بوتلم اوله گڼو مخورو څېړونکو، ليکوالو او ادیبانو سره يې مخ کړم ډېر و سترو ليکوالو راته دخپلې ليکوالۍ د پيل کيسې وکړې چې په لومړي سر کې زما غونډې وو او خپلې ليکنې يې نه خوښېدلې اوليکنې يې زمانه هم کمزورې ښودلې خواوس يې کتابونه په پوهنتون کې لوستل کېدل دهغوى بې ساري تشويق دومره وه څو لم چې ما ويل زر کورته لاړه شم او يوڅه وليکم او هغه څه چې په پوهنتون کې مې زده کړي او يالوستي په کې ټول عملي کړم له هغې خوا د اکاډمۍ مشرانو راته د ادبياتو يو پڼډ لارښوونکي کتابونه هم راډالۍ کړل پلار جان مې که څه هم يوقاضي وو خو په لارو يې د ادبياتو په ارزښت، گټو او ديوه ملت په ژوندي ساتلو دومره خبرې راته وکړې چې کټ مټ د ادبياتو د يوه ښوونکي غوندې ښکارېده.

يوه په زړه پورې خبره دا وه چې له ميوندزماله وړو خورگانو او ځينو گاونډيو ماشومانو سره په درسونو کې زما مورجانې مرسته کوله او زه يې خپلو درسونو ته پرېښې وم او د کور ځينې کارونه به مې ورسره کول د شپې که څه هم گرمي وه خو چې پټېرتو ته به مې راواخيستل د ادب پوهنې په اړه به مې کتابونه او نوټونه ولوستل يوه شپه مې د ادب پوهنې يو کتاب څو ځله ولوسته دلنډې کيسې ژانرمې څو ځله له ذهنه تېر کړ او بيا مې خپلې لومړۍ لنډې کيسې ته (دمهاجره) نوم ورکړ اوليکنه مې پيل کړه

چې سوژه يې خپل پلار راكړې وه په كيسه كې يوه افغانه مهاجره له كابل نه داسې مهال راووتې چې مېړه يې په يوه راكټي بريد كې وژل كېږي له خپل مشراتلس كلن زوی او کوچنی اته كلنې لور سره کور پرېږدي پېښور ته رارسېږي په يوه پنډه غالي كې په خېمه كې ژوند تېروي مشر زوی يې د ځان لپاره روزگار لټوي زده كړه ورنه پاتې كېږي بلاخېره د سړل جوړونې په يوه ساختماني شركت كې كار ورته پيدا كېږي او هلته ډېرې ماتوي يوه ورځ دورځونه ورباندې په غره كې كاني راولوېږي لومړی يې ملا ماتېږي او بيا په يوه روغتون كې مري مهاجره مجبورېږي چې دنفقې گټلو لپاره سوال وكړي خودا چې پښتنه ده سوال ورته ښه نه ښكاري اودايي ضميرنه مني چې د خاوند له مرگه وروسته دې چاته لاس اوږد كړي وړو كې لوريې هم ناروغه وي بله ورځ يوتورمخى سړى راځي اولوريې د پيسو په بدل كې ترې غواړي مهاجره مجبورېږي د لسو زرو كدلارو په بدل كې خپله ماشومه لور پرې په دې هيله خرڅه كړي چې هغه به يې درملنه وكړي اوله مجبوريتونو به يې وژغوري خوكله چې د تورمخې سوداگر موټر روان شي دمهاجرې زړه درد كوي يوه څريكه په كې راځي دموتړله توروښېښود هغې دوې لور او زراځي په زړه يې د درد يوه بله خپه راځي له خولې يې وينه د اړه كوي او پر مخې رالوېږي كيسه مې په ډېرو هنري الفاظو وليكله اوده شوم د شپې مې هم همدا سې يوه مهاجره په خوب كې ليدله خوځله د شپې پاڅېدم او بېرته به اوده شوم سهار مې د چايو څښلو په وخت كيسه خپلې مور او پلار ته واوروله خوكتل مې چې د دواړه ژرغوني غوندې شول او په سترگو كې يې اوبښكې وځلېدې افرين او شاباسي يې راكړل پلار مې داهم راته ويل چې پټه كړې دې ده خودا چې سوژه ده راكړې وه نوويې منله چې ماليكلې

سهار چې پوهنتون ته لاړم كيسه مې په تفريح كې غوتې او هيلې واوروله چې نظريې وركړې هغوى دواړو ولوسته غوتې په خندا راته وويل افرين له تانه هم ښكلې ده په تعجب مې ورته وويل زمانه !

هوته له خپلې ښكلاڅه خبره يې قاضي صيب (زما پلار) ملامت نه دى چې د ښكلا نامه يې درباندي اېښې بيا يې ټوكې بس كړې راته وويي ويل ډېره ښه ده

ماويل سلطان صيب ته يې وركړه نوره به يې درته كړه هغه په كيسه ليكنه كې په ټول ټولگي كې مهارت لري استادانو هم ستايلی دی په رخصتۍ كې مې همدا سې وكړل درې واړه د كتابتون خواته لاړو سلطان د كوم پنډ كتاب پانې اړولې اود مېرزا ته غلى ناست وو زموږ په ليدوله څوكۍ پاڅېد په رنگ كې يې لږ بدلون راغى ماليدل چې

لاسونه يې هم دمعمول خلاف لږڅه لږزېدل له مقدمې پرته مې کيسه ورکړه هغه څلورو اړه پانې واخيستې زما تشويق لپاره يې يو څو خبرې وکړې اومادليک ستاينه يې وکړه کيسه يې هملته سرسري ولوسته اوبيا په واه واه سرشو ويې خندل او غوټۍ ته يې وکتل زه په خپله کليواله وياړم هلمند خوماته يو کلي بنکاري زما په خيال کې هم نه وو چې يوه هلمندی نجلۍ به يو وخت پوهنتون ته راځي او په کيسه ليکنه کې به زما سره سيالي کوي ټولو خندل سلطان په کيسه کې ځينې خبرې وکړې او څو جملې يې اصلاح کړې خوما ورته وغوښتل چې خامۍ اونيمگر تياوې يې بېگه په کور کې وگوري او په کاغذ کې يې وليکې اوبيا يې ماته وسپاري ځکه چې اوس هسې هم رخصتي وه

هغه هم په خوبۍ ومنله داسې مې حس کړه لکه په دې خبره مې چې له کوم لوی عذاب نه ژغورلی وي سبا ورځ په پوهنتون کې د پښتو ادبياتو دودې او پرمختگ په اړه کنفرانس لپاره يوه مقدماتي غونډه وه د پېښور پوهنتون او پښتو اکاډمۍ ترڅنگ د لروبرگني ليکوالان او اديبان په کې راغونډوو او د دغه لوی کنفرانس لپاره په تياريو غږېدل له همدې امله ټولگي بندوو کله چې غونډه خلاصېده سلطان مې خواته راغی ترڅنگ مې کښناست لومړی يې څو خبرې وکړې د دغه جوړېدونکي کنفرانس په اړه وکړې بيا يې له څو نورو پانوسره زما کيسه راکړه ويل يې چې بنېگنې او بدگنې يې په کې ټولې ليکلې دي هلته په سټېج ويناوې کېدې او دلته دواړه په خبرو مصروف وو خو د پخوا خلاف دهغه په خبرو کې کله بندښت اوسکتته راتله له خبرو يې څرگنده شوه چې دلته په حيات اباد کې له خپلې مور يوې خور او مشرور ورسره چې اوس په پېښور کونسلگرۍ کې مامور دی اوسي او پلار يې چې يو فوځي افسروو پخوا په هلمند کې شهيد شوی دلته و کيسو څو کتابونه يې هم راډالۍ کړل او غونډه پای ته ورسېده

کورته چې ورسېدم له ډوډۍ خوړلو وروسته مې همغه پانې راواخيستې په دوه پاڼو کې يې زما د کيسې په اړه ليکلي وو چې ډېره په زړه پورې او ښکلې موضوع په کې راغلې په خاميو کې يې ليکلي وو چې ځينې گرامري قواعد په کې نه دي مراعات شوي او د خيال په خم کې ډېره نه ده رنگېدلې بايد ډېره په هنراو خيال تو سينگار شوې وي له دې پرته يې نور ټول صفتونه ليکلي وو خو عجب د اوه چې صفتونه يې د کيسې نه بلکې ټول زما په اړه وو چې زما د کړو وړو او په ټولگي کې د چوښتيا او خبرونه کول دريځ يې په بار بار ستايلي وو د کيسو يو کتاب مې پرانست په کې وړوکی کاغذي پاکت اېښی وو زر زرمې پرانېست په يوه رنگه کاغذ کې ليکل شوي و و پاکت مې خبرې کړ او په رېږدېدلو لاسونو مې د کاغذ کړنې ولوستې په کې ليکل شوي وو

گرانې ښکلا !

ماترننه داوسنی. زمانې په مینه باورنه لرلواصلاپه مایه کېوالی. کې عمرپه دومره مصروفیت کې تېر شو چې د مینې په مفهوم هېڅ پوه نه شوم او ترننه مې زړه دیوه تیاره او کنډرپه خپرپاتې شو ماد خپلې مورنۍ مینې نه پرته بله یوه مینه هم په زړه کې نه ده لوبولې او په بازاری مینومې باور هم نه وه زه خبرې نه اوږدوم تاته به معلومه وي چې زه ښه تکړه ویاندم خوته گورې چې تاسره مخ شم ژبه مې بندېږي اولاس مې رېږدي چې ته بیانه یې نوجور او روغ شم په دې کیفیت ته زمانه ښه پوهېږي ته باور وکړه چې زه په زړه کې کوم مطلب نه لرم اونه مطلبی انسان یم زړه مې ستالپاره د سپېڅلتیا او پښتني مینې نه ډک دی داهم له هغه شېبې چې ته مې په پوهنتون کې لیدلې یې ماد نور د مینې داستانونه ډېر لیکلي خو خپله مې مینه نه ده کړې ممکن ستا په زړه کې د غوټۍ او هیلې په اړه څه تېر شي خوباید پوه شې چې زموږ ترمنځ دورورولۍ او خورولۍ تاردی غوټۍ له یوه ځوان سره کوژده شوې او هیله له بده مرغه چې له ورکټوبه دخپل کاکادزوی په نوم ده زه ستا ځواب نه غواړم خولې ترلږه باید زما حالت درک کړې اخردواړه په هغه ښار کې پیدا شوي یو چې دکلتوري محدودیتونو سره سره یې خلک په مینه او انسانیت کلک پوره باور لري هیله کوم چې داراز په خپل زړه کې داسې پټ وساتي لکه په هدیره کې چې دمرو رازونه خوندي وي په درنښت سلطان هلمند

زړه مې درزا کوله زه په دې وخت کې نولس کلنه پېغله وم په ټول وجود کې مې دهیجان یوه خپه خپره وه دهغه په لیک کې کومه بده خبره نه او په رینښتیا هم له سپېڅلتیا نه ډک وو خودالومې ځل وو چې مې د ډاډول یوه ځوان چې زما وطندار هم حسابېده داسې عاشقانه لیک ترلاسه کولو دپلار مینې ، اعتماد او مهربانۍ هروخت زما په ذهن کې دسلطان انځور پیکه کړی وو وروسته له دې په پوهنتون کې هغه یوه خبره هم نه شوی کولی اودیوه شوخ هلک په ځای ورنه ډېر ارام او غلی انسان جوړ شوی وو په میاشتو میاشتو مې هم له هغه سره بې له سلامه د مینې په اړه څه ونه ویل هغه فکر کاوه چې لیک یې په ما ډېر بډاثر کړی که څه هم ډېر عمر یې په پېښور کې تېر کړی وو خو کړه وړه یې بیا هم دیوه حیاناک کلیوال ځوان غوندې وو

زه هم یوڅه په خپل دریځ پښمانه وم خو په پوهنتون او پردي ملک کې راته مینه کول ښه نه ښکارېدل یوه ورځ یې دپوهنتون مجله هم راته ډالۍ کړه چې زما کیسه هم په کې دښو کیسه په پاڼو کې چاپ شوې وه دلومړي کال دواړه سمسټرونه همدا سې په چوښتیا کې تېر شول په زړه پورې خبره دا وه چې سلطان په دواړو سمسټرونو کې اول نومره شو اوزه پنځم نومره راغلم غوټۍ او هیله هم په ښو نومرو کامیاب شوې

لومړی تحصیلي کال په ختمېدو شو او رخصتي شوه په وروستی ورځ مې زړه ووچې سلطان ووينم او ورته ووايم چې زه ترې خفه نه يم خو هغه له شرمه هېڅ په مخه نه راته حتی د اول نومره گي- دمبارکي- ورکولو موقع يې هم رانه کړه چې زه ورباندې ډېره مایوسه وم او ځان راته ملامت ښکارېده ځکه زه يې کليواله يادېدلې او بايد تشويق کړی می وی زه پوهېدم که هغه د ټولگي هرې نجلۍ ته د مينې خبره وکړي نو هغه به ورته انکار څه چې له خوښۍ به په جامو کې نه ځایېږي

په رخصتۍ کې زه غوټۍ ، هيله اوزمورځونورې ټولگيوالې چې پېښوريانې وې هروخت يودبل کورنوته تلو او يوبل ته به مومېلمستياوې کولې يوه ورځ غوټۍ راته همدغه کيسه راواخيسته او راته ويې ويل چې ته ډېره ښکمرغه يې

ماويل ولې ؟

ځواب يې راکړ

ته د سلطان غوندې يوه انسان او يوه ښکلي ځوان دخپلې مينې په توگه انتخاب کړې يې خوته بيا هم نوريه خندا شوه

پوه شوم چې سلطان دوی هم خبر کړي او يايې ډاکارد هغوی په مشوره کړی وروسته دواړو پرلپسې دهغوی صفتونه راته کول او ويل يې چې څومره پېښوريانې دهغه د مينې ترې دي خو سلطان ورسره مينه څه چې معمولي خواخوږي هم نه لري

ماپه خوله ورته څه ونه ويل خو په زړه کې په خپلو کړو ډېره پښمانه وم سلطان چې ماپه تېريوه کال کې وڅارلو ريښتيا هم يوپوه انسان وو دنورو ځوانانو او محصلينو غوندې شله گي په کې نه وه درخصتۍ په اوږدو کې مې په لومړي ځل حس کړه چې ما هم په غيا ب کې په هغه زړه بايللی ځکه په بار بار به مې دهغه ښکلي څېره په خيال کې وړانه او جوړه کړه

په زړه کې مې ورځ په ورځ د مينې خواږه دردونه خورېدل کله ناکله به مې ناڅاپه دپوهنتون مجله راواخيسته او دهغه تصوير ته به څېړشوم چې دهغه له نوې کيسې سره په مجله کې چاپ شوی وو

دويم ټولگي مونوی پيل شو پوره مطالعه مې کړې وه گڼې کيسې او مضامين مې ليکلي وو خو کله چې ټولگي ته لاړم لومړی هڅه مې دا وه چې سلطان ووينم خودوه درې ورځې راته معلوم نه شو په څلورمه ورځ چې راغی نو سترې مه شي مې ورسره وکړل اودنه شتون پوښتنه مې ترې وکړه ويل يې چې په رخصتۍ کې هلمند ته تللی وم په لومړي ځل مې دهغه سره نږدې نيم ساعت خبرې وکړې چې ډېرې يې د هلمند د يادونو او په ښکرگاه کې د بهرنيو ځوانانو د بې ځايه بمباريو او وژنو په اړه وې له طالبانو يې سرتکاوه چې ښوونځي يې ترلې دي دخبرو په جريان کې مې کتل چې زړه مې درېږي او دهغه په رنگ کې هم بدلون راځي

اخرمې زړه راغونډ کړل لومړی مې بښنه ترې وغوښته او بيا مې په گوډو ماتو الفاظو په دې پوه کړ چې مينه يې راته منظوره ده

وروسته له دې ورځې به مووخت په وخت دمینې خبرې سره کولې خودسلطان هغه حالت مې کله هم نه هېرېږي چې زما د اقرار په وخت دهغه په وجود کې راغی او په کوم نظریې ماته وکتل اوزه په کوم حالت کې وم لکه خزان وهلي پانه ټوله رپېدم او حمزه بابا شعر مې په سر کې انگازې کولې

غل د محبت غلطېدی نه شي
خوک چې په محفل کې چاته نه گوري

نورنوهغه راسره په درسونو کې هم پوره پوره مرسته کوله دهغه ښواخلاق په کمه موده کې زما د پلار خواخوږي او درناوی هم جلب کړدمهاجروپه خو غونډو کې یې زما پلار سره هم ولیدل او پلار مې د مور په وړاندې خوځله دهغه د ښواخلاق او استعداد ستاینه کړې وه دهغه له برکته مې لیکوالي هم ښه شوه غوتی او هیلې هم زموږ سپېڅلې مینه ستایله زما غرنۍ ښکلا په ځای پاتې وه په پوهنتون کې گڼو هلکانو سترگې راپسې وړلې خو کله به یې چې د سلطان سره په گرځېدو کې یو ځای لېدل نو فکر یې کاوه چې کورنۍ خپلوي سره لري نو ځکه خویې زما سره خبرو ته زړه نه ښه کاوه

دویم کال مې دیوې سپېڅلې او خوږې مینې په څمار کې تېر کړ چې بې دغوتۍ او هیلې څخه پرته بل هېڅوک هم نه راباندې پوهېدل سلطان زما د توقع خلاف هم دلورواخلاقو او استعداد مجسمه او په ځوانۍ کې دیوه ښه شخصیت نه برخمن وو ډېر ځله به په ټولگي ، لار او کتابتون کې سره یوازې شوو خودهغه له خولې مې یوه خبره هم داسې وانه ورېده چې دویلو دې نه وي ډېره شوخي به یې داوه چې په موسکابه یې زما د ښایست ستاینه وکړه او ویل به یې چې زما مینې له درسه ویستلی دی خوداسې نه وه هغه په انگلېسي کورس کې استاد شو او اول نمره گي یې هم ټینګه کړې وه چې مایه زړه کې ویاړ پرې کاوه نور راته داسې ښکارېدل چې خدای پاک هغه زما اوزه دهغه لپاره پیدا کړي یو مابه چې د کروړو او دهغه په اړه دخپل پلار درېځ ته کتل پوره یقیني وم چې دراتلونکي ژوند په شریکېدو کې به موکومه ستونزه نه وي دمینې دغه خوږو شېبوزه د ژوند په ډېر ورازونو وپوهولم له سترگو مې پردې لرې شوې دهغه پاکې مینې داسې درواو سمسور وورشوگانوته یوړم چې ساعتونه په کې د شېبو په څېر تېرېدل ، دنړۍ ټولو باغونو خوشبویي په کې خوره وه وږمومې قدمونه ښکلول بلبلانودمینې سندرې ویلې او د لمر زرینو وړانگو له گلپاڼو سره لوبې کولې هلته د سهار له شوره ډکې اود ماښام په چوفتیا کې ډوبې رنگینې شېبې د ځوانۍ خوبونه ته ورته وې چې نه یې کوم شاعریه شعر کې انځورولی شي اونه یې هم ددې نړۍ نقاشان په تابلوگانو کې پنځولی شي ماته داسې ښکارېده چې ددغه ورشو په نازکو چمنونو او گلغوټیو لومړي قدمونه ما پښې خوځو قدمه چې لارم راته څرګنده شوه چې دنورو انسانانو د پیلونو خاورې هم په کې نشه کوونکې خوشبویي خوروي ما هم هلته درنگارنگ گلونو په بستر خوب پیل کړ سترگې مې سره ورغلې او هلته مې په ښود شاتود مچيود پښویه

خېر د گلونو او رنگونو شیرې ځای ونيوه خو چې دنسیم یوې خوږې عطرینې خپې له دغه نازدانه خوبه راپاڅولم نو درېیم ټولگي هم پای ته رسېدلې وو زما سلطان همغسې زما په سترگو کې ښکلی وو لایې هم نوم د ټولو ټولگیو الوپه سر کې راته لیکنې مې هم دهغه له برکته په مجلو او روځپاڼو کې خپرې شوې وې چې ډېر لوستونکي یې زما دلیدلوپه ارمان وو نور نوز موږ پښتنه مینه هم د پټېدلونه وه په مینه کې به مو تر ټولو لویه جذبه دومره وه چې په یوازېتوب کې به مو یو د بل لاسونه یوه شېبه ټینګ و نیول او ډېر ډېر افراط به دا وو چې دیوه اوبل لاسونه به مو بې اختیاره تر شونډو یوړل او ښکل به مو کړل

په درېیم ټولگي کې په رخصتۍ کې یو مهمه خبره داشوه چې غوتۍ مې مور راباندې خبره کړه اوله هغې مې د پټې مینې خبره پلار ته ورسېده که څه هم زما پلار ډېر مهربانه وو خو خپله مینه راته دهغه په وړاندې یوه سرغړونه ښکارېده زما وېره بې ځایه وخته برعکس پلار مې یوه شپه زه خپل څنگ ته کښېنولم زما او سلطان د مینې کیسه یې راواخیسته او په دې یې ملا مته کړم چې ولې دې پخوازه نه خبرولم سپېڅلې مینه کومه گناه نه ده اخر ما هم ستا مور په مینتوب کړې وه دهغه په دې خبرو چوفه خوله له کوټې ووتم او بیا مې یې د مور سره تر نیمو شپو خبرې کولې خوزه لکه کوم لوی جرم مې چې کړی وي په خپله کوټه کې ناسته وم او ځان مې په مطالعه مصروف کړی وو

د شپې په سهار مې څه لیکل چې د کور تلفون ته د سلطان زنگ راغی و رباندې بند مې کړیوې بلې کوټې ته لاړم او هلته مې ورسره په آرام خبرې پیل کړې سلطان مې خبر کړ چې د مینې خبرې مو غوتۍ زما تر پلاره رسولې خوهغه د دې په ځای چې ورخطاشي ویې خنډل او زیاته یې کړه لېونی هېڅ فکر مه کوه زه وایم له دې وېرې به دې ټوله شپه په وینښه تېره کړې وي هغه کار هم زما په خوبښه شوی ما خپله کورنۍ خبره کړې غوښتل مې ستا پلار مې هم خبر شي دریمه ورځ له خیره جرگه درځي گوندې خدای د زما کړي اخږ دیوه وطن یو هغه و خنډل غږ یې لږ پیکه شوبیا یې زیاته کړه ورور او مور مې خوښ دي او زما د اړ پرېکړه یې ستایلي خدای دې وکړي چې هرڅه سم ترسره شي خوڅه یادونه دې ته هم پلار ته وکړه شرمېږه مه زما او ستا دراتلونکې ژوند خبره ده څه ټوکې خونه دي او نه هم خدای مه کړه کومه گناه ده هغه د عبداللہ مقري سندره دې نه ده اورېدلې

اوتابه ماته راکوینه....

زه تلوار کومه.....

هغه و خنډل خو ما د بښنې په غوښتلو تلفون پرې بند کړ چې خبرې ښې نه دي

همداسې وشول پلار مې هم په تلفون کې د سلطان له ورور امان الله سره چې په کونسلگرۍ کې مامور وو او په امان سره یې شهرت درلود په دې اړه خبرې کړې وې دهغوی جرگه چې پنځه کسه وه راغله پرېکړه د هلمند په ځای د پېښور په دود او دوستور وشوه زما د شمال یې ورکړ دهغو شېب د خوښو بیان کله هم نه شي راتلی ،زه دهغه چاپه نوم شوم چې پرې مینه وم درېیم

ټولګی هم پای ته ورسېد زما اوسلطان په یوځای ګرځېدو نور هېڅ نېوکه نه وه خو پښتني احساس بیا هم ددې اجازه نه راکوله چې دهرچاپه مخ کې دې خبرې وکړو زه اوس دهغه کوژدنه وم او په درسونو کې مویو دبل سره پوره سیالي کوله ماته ځان ددې نړۍ ترټولو نېکمرغه نجلۍ ښکارېده هغه ورځې زمانه دژوند له ډېرو ښکلو اورنگینو ورځونه وې لنډه دا چې په څلورم کال فارغېدلو نو یوه ورځ وروسته زموږ واده هم په خوښۍ سره ترسره شو زه دسلطان اوسلطان اوزماشو ماله دې نه پخوا د مینې ډېر داستانونه لوستي وو خو پایله یې زموږ خلاف وه دلته باید ووايم چې زما سره داسې الفاظ نشته چې دخپل پلار جان او ګرانې مور جانې ستاینه او مننه پرې وکړم هغوی زموږ د زده کړې لپاره خپل وطن پرېښود او بل وطن ته راما جرشول هغه زمانه د خورګانو او وروړو جان لپاره خپله یوه برخه ځمکه هم خرڅه کړه ځکه هغوی په یوه خصوصي لېسه کې زده کړه کوله د مهاجرو په اداره کې هم ګډې مهاجر زمانه د پلار له کارونو خوشحاله وواو هغه ورسره په وخت لازمه مرسته کوله په هغو شپو کې له خوښۍ په جامو کې نه ځایېدم چې زه یې دخپل ژوند نېکمرغه ورځې شپې بولم هغه په دې چې یوله پوهنځي نه پنځم نومره فارغېدل او بل دا چې خدای یو ښکلی پوه د ژوند ملګری راپه برخه کړی وو.

خو کله چې پنځه میاشتې وروسته د واده په ورځ زمانه ولۍ دسلطان کورته روانېده پام مې شو چې دلومړي ځل لپاره مې د پلار جان سترګې له اوښکو ډکې دي هغه په ډېرو سختو ورځو کې هم نه وو ژړلي او نه هم دومره خفه شوی وو دهغه او ښکوز ما وریام کړ چې د مور او پلار له هغه خوږې غېږې جدا کېږم چې دخپلې مشرې لور په توګه یې په پوره نازو نورالویه کړې وم زده کړه یې راباندې کړې وه او داسې چاته یې واده کولم چې زمانه دخپلې خوښې ځوان او د خیالونو ملګری وو سلطان دویم نومره فارغ شو په پوهنتون کې یې داستادی لپاره هم چانس درلود خو هغه نه غوښتل او یوې بلې خبریه موسسې ته یې اسناد ورکړي وو ۱۳۸۵ کال وو د پاکستان حکومت یو ځل بیا په جدي توګه له مهاجرو غوښتل چې خپل هېواده ته دې ستانه شي ځکه دهغوی په اصطلاح اوس په افغانستان کې پراخ بنسټه حکومت راغلی وو دایې هم ویل چې ټاکنې ترسره شوې دکرزي حکومت ارامي راوستې او جګړه نور پای ته رسېدلې په راتلونکې یوه میاشت کې چې هرڅنګه وي باید ټول مهاجر کمپونه خالي کړي یوان اچ سي اړه ددغه میاشتې په تېرېدو خپل ګډ کارکوونکي ویستل چې ظاهريې د بودیجې کمښت او د کارونو سپکوالی بهانه کړی وو په دغه کارکوونکو کې یو زما پلار هم وو په بله میاشت کې نامعلومو کسانو د پېښور د کونسلګرۍ د مامورینو په یوه موټر په حیات اباد کې ډزې وکړې درې څلور کسه یې ټپیان شول چې یو په کې زما لېورا مان (دسلطان مشر ورور) وو هغه هم دسلطان غوندې نېک انسان وو خو متسفانه چې زخمو نه یې کاري وو او یوه اونۍ وروسته یې په روغتون کې ساه ورکړه ځوانه ښځه او دوه ماشومان یې مړته راپاتې شول.

يوه شپه مې پلارزموږ کورته راغی ويل يې چې نور دلته نه پاتې کېږي او بېرته لښکرگاه ته ځي هلته اوس يوڅه ارامي راغلې د بيارغونې کارونه پيل شوي او مکتبونه پرانستل شوي دي ، کاراهل کارته سپارل کېږي سلطان هم چې دورورمرگ ورباندې له حده زيات اثرکړی وو له پېښوره يې کرکه کېده اوله پلار سره مې يې تلوته تيارې وښوده وروسته يې هغه موسيسې ته چې ده په کې په ښه پوست کارکاوه استفاورکړه ماته يې ويل چې دنده درته پيدا کوم خوموريې (زماخوانېې) ددې مخالفه وه چې په پردي ملک کې دې دنده واخلم پنځلس ورځې وروسته دنورو مهاجرو سره زموږ کډې هم دهلمندپه لور روانې شوې دومره هم په دې وځنډېدو چې دوروراو خویندو تعليمي اسناد مونه وو جوړکړي سلطان ته کونسلگری داورانديز هم کړی وو چې دامن په ځای دنده اجراکړي خودسلطان دادنده نه خوښېده اوويل يې چې زه يودپيلومات نه بلکې اديب يم اوپه خپله برخه کې بايد خپل استعدادوازمایم يومانېام موږ ټول دتورخم له پولې واوښتو اوډېره موده وروسته راباندې دخپل وطن هواولگېده وړاندې دپوليسوترڅنگ دبهرنیوسرتېروگني ټانکونه هم ولاړوو له هغه ښاره وتم چې مامینه اوزده کړه په کې کړې وه سلطان ته مې وکتل چې سړيې زماپه اوږه اېښی وو او ارام خوب يې کاوه

دويمه ورځ لښکرگاه ته ورسېدوپه لاروکې مووليدل چې په سړکونوکارروان دی ځای ځای د بيارغونې کارونه هم روان وو خوهرځای بهرنیوسرتېروهم کلکه تلاشي کوله دبهرنيانوپه بمبارياو دطالبانوپه حملوکې گني هغه کسان وژل شوي وو چې موږ په لښکرگاه کې پېژندل ، دوه ورځې موږ هم دخپل پلارپه کورکې تېرې کړې وروسته دسلطان دوی خپل کورته لاړوچې کاکايې مخکې له مخکې ورته خالي کړی وو اوځينې وران ځايونه يې رغولي وو دلته حالات هسې هم نه وولکه په پېښورکې چې ويل کېدل اوياموله راډيوگانواوړېدل خويوه خبره چې زمالپاره په زړه پورې وه داوه چې دنجونولپاره په لښکرگاه کې خوښوونځي رغول شوي و و چې په تورو جامواوسپينوپروونوکې گنيې نجونې ښوونځيوته تللې . پلارمې خوورځې وروسته بېرته دلښکرگاه په محکمه کې دنده ترلاسه کړه سلطان ته دولايت په مقام کې ډېر زردانگليسي ژباړن او مطبوعاتي کارکوونکي په توگه دنده پيدا شوه چې په وزگاروخت کې يې خودولتي ريسانواونوروزده کوونکوته هم انگليسي ورزده کوله ماهم په يوه منځني ښوونځي کې دښوونکې دنده واخيسته.

دوه مياشتې وروسته زماوسلطان دمینې لومړۍ وغورېده اونوم موپرې شگوفه کېښود شگوفې زموږ دمینې وږمې خورې کړې په کورکې موله مودو مودو ورسته ديوه ماشوم دژړاغې اوچت شو اوپه موږ له يوې خوږې سندرې نه هم خوږ لگېده ، دسلطان په مخ به بياهم دحياخپه خوره وه کله به يې چې زماپه غېږ کې شگوفه وليده نوموسکی به شو اومخ به يې بله خواواړولوچې ماته به يې دپوهنتون دوخت دنااښايۍ وختونه سترگوته دورول خوزمادلبوره امان کونډې اودهغه ددوماشومانوتنکيوخپروده

خوښي ترخپل سيوري لاندې راوستې وه که څه هم سلطان هره شېبه هڅه کوله چې دغه دوه ماشومان خوشحاله وساتي اوله هرچانه ورباندې ډېر پام وکړي ددې سره سره شگوفه لاس په لاس گرځېده ډېرونه زولو او ښې پالنې، پلرنې او مورنۍ مينې داسې وغوړوله چې په څلورونځو مياشتو کې د يوه کلن ماشوم غوندي ښکارېده.

خوله بده مرغه چې د ۱۳۸۵ کال له نيمايي وروسته زموږ له کورنۍ څه چې له ټولې لښکرگاه خوښۍ لمنه ټوله کړه په څو ځايونو کې امريکايانو بې رحمانه بمبارۍ وکړې يوه ورځ د امان کونډه له خپلو ماشومانو سره مارچې ته دخپلې پلارگني يوه واده ته تللې وه خو يو تصادف داووجې د شپې په واده بمباري وشوه سهار خبر راغی چې په بمبار کې شل کسه وژل شوي دي چې ټول ملکي وگړي دي خو وروسته څرگنده شوه چې د څلوېښتو په شاوخوا کې کسان په کې وژل شوي دي له بده مرغه چې د امان کونډه او ماشومان هم په شهيدانو کې پيدا شول شهيدان ورته ځکه وایم چې دوی ټول مظلومان او ديوې نامقدسې جگړې قربانيان وو هېڅوک هم په دې کې شک نه لري چې دغه کسان بې گناه او بې سرپناه وو خو انښې مې له ډېر خفگانه په ورځ کې درې څلور ځله ضعف کېدل له لس ورځې وروسته يې له ډېره خفگانه په خپل کور کې ساه ورکړه او زموږ په سريو بل اسماني کانی هم راپرېوت نورنوما او سلطان ته يې له اوبښکو او دردنه پرته بله څه نه وو پاتې هره شېبه مې له خوښۍ تشه وه له ويراوغم کې تېرېده خود تقدیر زړه لاهم په موږ نه وو سوړ شوی پلار مې له څو هم کارانو سره کندهار ښار ته دکوم قضايي سمینار لپاره تللی وو دوه شپې يې تېرې کړې له هغې خوا چې راته دکوم شيطان په سبب د طالبانو په کمين ور برابر شو دغه شيطان ورته يوه داسې کس کړی وو چې پلار مې دهغه ناحقه پلوي نه وه کړې درېيمه ورځ خبره شوم چې زما د پلار په شمول دمحمې د څلورونورو کارکوونکو په مرميو سوري سوري جسدونه لښکرگاه ته راوړل شوي دي ددې غم بيان زما په الفاظو کې نه شي راتللی بله ورځ خبر راغی چې د سلطان يوازينی تره په تريا کوله قاچا کبرو سره په کومه لفظي لانه کې دهغوی لخوا په ډزو ووژل شو سلطان ته هم گواښونه کېدل چې خپله دنده پرېږدي يوه شپه يې راته وويل چې هلمند يو ځل بيا د پېښور په نيت پرېږدي خوپه لارو باوري نه دی چې د طالبانو له وېرې به خوندي ووځي ځکه طالبانو هم د بهرنيو غوندي هرځای تلاشی کولې په راډيو کې مو اورېدل چې بهرنيان چې په سر کې يې امريکايان دي د طالبانو په ضد سخت عمليات پيلوي ټول خلک يو ځل بيا په وېره کې وو خودغه عمليات کومه نوې خبره نه وه هره مياشت به ملکي خلک د طالبانو او د حکومت د پلويانو په نوم د طالبانو په بريدونو کې او د حکومت او نړيوالو ځواکونو په بمباريو کې وژل کېدل او يابه ټپي کېدل دوه کاله په همدې ناوړين کې تېر شول هرچاته لرله چې په نوې مياشت کې به حالت ښه شي امن به راشي خو هرڅه برعکس ختل دنجونو مخکيني فعال ښوونځي د طالبانو له وېرې وتړل شول په شاوخوا ولسواليو کې هره ورځ گرمې جگړې روانې وې چې يوازې موږ ليدلې او موږ يې قربانيان وو بې ځايه مرگونه کېدل تردې چې خپله د لښکرگاه ښار هم خوندي نه و ولا هم داسې کسان و چې زما د پلار

غوندي فکرونه يې لرل اوددغه تاريخي ښار څخه يې دعلم اوپښتني فرهنگ دټاټوبي جوړلو فکرونه لرل خويديد چې سرونه يې په لاس کې گرځولي وي ځکه اوس ددې ډول ارمانونوپوره کول اويالرل دسړپه بيه تمامېدل

زما دپلار اودهغه دملگروپه ذهن کې دبست دتېرېرم يادونه وو دلته رسنيواومطبوعاتو ددروغوژبې هم غځېدلې وه بهرنيان هم دحکومتي چارواکوغوندې په دروغوعادت شوي وو دحکومت اومخالفوسله والومېرانه داوه چې يوبل ته دتلفاتوشمېره يوله بل نه لوړه وښيي دغورسنيوهلمنددنړيوالوپه خولوکې پوره مشهورکړی وو دلندن اوواشنگټن په څېرپه رسنيوکې يادېده اوبهرنيان يې له نامه سره پوره اشناشوي وو ددې ولايت په اړه يوازې دمرگ ژوبلې اوجنگونو خبرونه خپرېدل په سلوکې په که کوم يوخبردبيارغونې په اړه وو ترياک هماغسې په جوش سره کرل کېدل لکه دطالبانوپه پاچاهۍ کې چې وو اوس دکيسه ليکنې لپاره سوژې ډېرې وې خو خوپه ماکې دليکلو توان اومينه نه وه پاتې هره شېبه اوهره ورځ دکيسه ليکنې لپاره يوه سوژه وه خوداهرڅه په روغوزرونوکېدل اوس راته خپله ځان دژوندپه کتاب کې ديوي کيسې اتله ښکارېدله ،هغه څه چې په هلمندکې تېرېدل يوازې ماغوندې بې وزلونجونوته څرگندېدل اوموږ ورباندې ترهرچاوپراندې ښه پوهېدو .

زماوپره هغه وخت لازياته شوه چې سلطان به هرمازديگر دپوليسو يوه رنجرموټر ترکوره رارسولوما به په باربارزاري ورته کولې چې کابل ته لاړشو له دولتي چوپړنه تېر شه هلته ته کولی شې په هره رسنۍ کې کاروکړې داوسنۍ زمانې له عالي مهارت انگلېسي ژبې څخه برخمن يې خوهغه به په حسرت سره ويل چې خپل هلمندته بايدپام وشي غوندې وي چې يوه ورځ هلمنديان واقېعت ته غاړه کېږدي بهرنيان دغه عمليات پای ته ورسوي اودغه خلک چې ټول هېواداو حتی نړۍ ته يې دمرکواوجرگودرس ورکړی يو وخت دخبروله لارې رامات کړي خودهغه داخيالونه ماته ديخ له پاسه نوشته ښکارېده دايبې هم ويل چې که زمامور يې ورسره ومنې نوله ميونددوی سره به په گډه په يوه کورکې ژوندپيلوي .

۱۳۸۸ لمريزکال دثوردمياشت وه له سارپه ژمي وروسته بياطالبان فعال شوي وو يوه ورځ دشيپې اوده وو چې په تياره کې شورماشورشو اودډزوغږونه واورېدل شول پوليسوپه لاسپيکرونوکې نارې وهلې چې له خپلوکورنومه راوځي ښارته طالبان راننوتې دانارې اوشورهره خوادځنگل داوپه څېرخپورشو پرلپسې ډزې هم دپخوانه په لورواوازييل شوې زماسره مې دموراوخورگانووپره وه ځکه دهغوی کوردښاريه څنډه کې وواوموږ يوڅه په امن کې وو سلطان ته مې وويل چې ميوند ته تلفون وکړي همداسې يې وکړل ماليدل چې دلومړي ځل لپاره دسلطان لاسونه لږزېږي له هغې خوادميوندله شوره ډک اوازاغی گډې وډې خبرې يې کولې خودومره ورباندې پوه شوو چې ددوی له کوره بهر په شاوخواکورونوسله وال طالبان چې مخونه يې پټ کړي ورختلي دي دوی په کورونوکې پناه اخيستي

او موږ ته وايي چې شورمه کوی هره شپبه موبه مرگ او نورو ښکښلوکو اښوي په همدې خبرو کې ديوې چينغې سره دهغه اواز بند شوشبېه پس په هوا کې د جيت الوتکو اوازونه واورېدل شول چې په ټيټه فضا کې يې الوتنې کولې له دې غږونو سره که څه هم عادت شوي وو خو په شپه کې ډېرو پروونکي ښکارېدل خو ځله يې د ښار کومه څنډه بمبارکړه او د ډزو غږونه روان وو نيمه شپه اوازونه يوڅه غلي شول خو بهرته هېچا هم د وتلو اجازه نه لرله زما دموراو ميوند تلفونونه هم بند وو د سهار رڼا په خورېدو په پاڅېد موبه ټوله شپه په وينه د پښو په سرتېره کړې وه سهار هسې پر موبنکۍ وړې وم خو کتل مې چې سلطان مې تر څنگ نشته فکر مې وکړ چې جومات ته د لمانځه لپاره تللی او يابه د شپې د پېښې په اړه له چانه معلومات راټولوي که څه هم هغه بېگاډې پروپوليسو او امنيتي کسانو ته چې ده ورسره پېژندل زنگ وهلی وو خود هېچا سره هم ددې ناڅاپي پېښې په اړه معلومات نه وو بهرته مې وکتل ټوله فضا گردونو پوښلې وه لاهم په هوا کې گردجنه ورېځ خپره وه په اسمان کې د الوتکو پيکه غږونه اورېدل کېدل شگوفه چې اوس څلور کلنۍ ته نږدې کېده په خواږه خوب اوده وه او کله کله به يې شونډې موسکۍ شوې خونه پوهېږم چې کوم خوب به يې لیده په کومه کوڅه کې به يې له چاسره لوبې کولې کله کله به يې خندا هم وکړه چې ماته حيرانوونکې نه وه هغه زما او سلطان دمينې لومړۍ ثمره وه او په دواړو دومره گرانه وه چې سلطان به ويل چې ترڅومې شگوفه په لومړي ټولگي کې نه وې داخله کړې بايد زموږ په کور کې بل ماشوم نه وي زه نه پوهېدم چې هغه ولې دا خبره کوله او ولې يې په ژوند کې يې تردې دمه ديوه ماشوم د لرلو هيله درلوده !!!

زما زړه بې واره په سلطان پسې درزېده نږدې اته بجې وې چې په دروازه رانتوت مخ يې يوڅه سپېره وو ايله اوس مې پام شو چې دکور دروازه مو خلاصه پاتې ده مخ يې سپېره وو او سترگې يې له اوبښکوسرې اوښتې وې زما په ليدو دېرېډې په څنډه کښناست او ناڅاپي په ژړاشو وروسته چې په خبروراغی نو څرگنده شوه چې د شپې په بمبار کې زما دمور، کاکا او شاوخوا شپږ اوه کورونه له خاورو سره خاورې شوي دي په کې پټ وسله وال څه چې کومه چرگه اوسپنې هم ژوندی نه دی پاتې يوازې زما کاکا خسرو کاکا ناوې چې شپه يې په بل ځای کې وه ژوندي پاتې دي ددې خبرې په اورېدو مې په زړه کې د درد څړيکه راغله همغلته ضعف راباندې راغی او بيا په ځان نه يم پوهېدلې.

ددې ورځې په مازديگر په رسنيو کې دهلمند امنيتي ځواکونو يو خوا او اېتلافي ځواکونو بل خوا په وياړ سره دکورنيو او بهرنيو رسنيو له لارې خپلې برياوې اعلانولې چې په لښکرگاه کې يې د وسله والو طالبانو د بريدونو مخنيوی کړی دی په لسگونو مخالفين يې وژلي او نيولي دي خو په هغه شپه هېچاته هم زما په خبرد گڼو نور دردمندو اوبښکو ډک سترگو او ډېرو سلگيو نه دوچوستونو اوازونه رسېده . په اور کې هغه سوزېدل چې اور پرې بلېده ملکي خلک ديوه عشر په ترڅ کې خاورو ته وسپارل شول ، وسله وال وژل شوي کسان دخوړځولپاره دبهرنيو عکاسانو لپاره اېښودل شوي وو چې حکومتي او بهرني ځواکونه ورباندې خپله بريانې والوته څرگنده کړي خو هېچا هم له دې نه وړاندې هغه هديرې

ته سر وربنکاره نه کړ چې زما مور جانه میند ، لیل اوږد پوه په کې د ناڅرګندې ګناه په تور په ابدې خوب اوده وو نور نوزموږ په کورنۍ کې دومره څوک نه وو پاتې چې زما د کورنۍ قبرونه له نورو بېل کړي په هغه خود کتارو بیرغونو جوړول او ګلونو شیندل لاهه ځای پرېږده سلطان هم د سودایانو غوندې له درده یوه خبره نه کوله یوه میاشت موله ډېره غمه یوازې دومره څه خوړل چې دنورو غمونو د هر کلي لپاره ورباندې ژوند یې پاتې شو او خپل دردونه وژاړو خود ازما یېست ورځې مولا پای ته نه وې رسېدلې کله به مې له ځان سره شکر و نه اېستل چې په داسې کورنۍ کې واده شوې یم چې ټوله لوستې وه که په یوه بله کورنۍ کې وی نو حتمی به په بد شگون سره مشهوره وی ځکه د سلطان دوی د کورنۍ د بربادۍ پیل دغه کورنۍ ته زما راتګ سره پیل شو خو بیا هم دغه ناوړین په ټولو وو بلکې په هردرد او غم کې به هم سلطان هڅه کوله چې ما خوشحاله وساتي

یوه میاشت وروسته راته سلطان ویل چې سبادوالي سره په یوه کاروان کې د کجکي د برېښنا بند د کتلو لپاره ځي ځکه چې ځینې بهرنيان غواړي چې دغه بندوړغوي نوله نږدې څخه یې ګوري مامنه کړ خو ویل یې چې دانګلیسي د ژباړن په توګه د والي غوښتنه ده چې باید هلته ورسره ولاړ شم ګوندې وي دهغوی مرستې د دغه بندوړغولو ته راجلب کړو او په هلمند یو څه رهاشي

سباورځ همداسې وشول ماسپېښین مې راډیونیولې وه سلطان مې بې وخته په زړه اوږېده او شګوفې په انګرې کې لوبې کولې په راډیو کې یو عاجل خبراغي چې د والي د موټرونو په کاروان د کجکي بندنه دراستنېدو په مهال د سړک د غاړې بم چاودلی سرباباندې وڅرخېد زرمې سلطان ته زنگ وواهه خومبا یل یې بند وو په خبر کې راغلي وو چې والي ته څه زیان نه دی رسېدلی خود ولایت دمقام یو مشاوراو درې کارکونکي چې په یوه موټر کې سپاره وو وژل شوي دي

مازدیګر مهال څرګنده شوه چې دا ټکه هم دیوې بې وزلې نجلۍ په سرالوېدلې وه شاوخوا ګاونډیانو د پولیسو په بدرګه د سلطان په وینو سوراو ټپي بدن چې نور له پېژندګلوی وتلی وو ولایت ته په تیاره کې راوړ ما په دروازه کې ضعف وکړ او هغوی په ما زدیګر کې زما سلطان خاورته په وینولېږندو سپاره په دې څلور کونجه دنیا کې زما یوازیڼۍ پناګاه اوساتونکی له خدای (ج) نه وروسته سلطان وو هغه هم په وینو سوررانه لاړ او څلور کلنه شګوفه یې د مینې دیا د ګار په ډول راته پرېښوده زه نیمه شپه په خود راغلم په روغتون کې وم دولتي ډاکترانو اود والي یوه استازې په واروار ډاډراکولو چې تشویش مه کوه یوه ډاکتر راته ویل چې والي صیب دې پوښتنې ته راغلی وو اوته بې هوشه وې ستاد څارنې لپاره موږ ته سپارښتنې کړې دي هغوی ټولې خبرې اوډاګیرنه بې مفهومه وه یوازیڼۍ هیله مې داوه چې نور ځان ووژنم هسې هم د تقدیر په پانه زموږ په کورنۍ داخل د وروستي غشي نښه زه یم خویابا به مې شګوفه سترګوته ودرېده چې دیوې سپېڅلې مینې وروستي خلي ته ورته وه یوه غیبې اواز به هره شپه راته ویل.

نه ښکلا !

دخدای دانړۍ ډېره ارته ده اوازمايښتونه مختلف دي بايد د شگوفې لپاره ژوند وکړې په بايد دهغی قاتله نه شي يوه شېبه وروسته به راته د ژړا ، اوبښکو او اوسېلو پرته بل هېڅ نه ووپاتې همدغه غيبي اواز خوځله دځان وژنې له ناوړه پرېکړې نه رواگرځولم يوه څلورويشت يا وپنځه ويشت کلنه مېرمن چې دژوند ټولو ستونزو په وړاندې ټوله مقاومت شي هم کومه مانانه لري يوازې پردې حيرانه وم چې مرگ ولې رانه لارچپوي اوزه يې هېره کړې يم..

لښکرگاه راته دمینې اوژوند د ټاټوبي په ځای کربلا او قتلگاه ښکارېده حکومت اونړیوالو د ډاډل وژنوپه غبرگون کې یوازې د پلټنوا مرکاوه د ولایت دمقام لخوا مې ټولې مرستې او په اصطلاح زما دمحبوب سلطان خونېهارد کړه په لسمه ورځ د سلطان د بوډا اکا اکا او کا کا ناوې سره دکډوالوپه یوه وړوکی کاروان کې دکابل په طرف روان شوو پرلپسې غمونوزما دکا کاخسر (د سلطان تره) ملاهم بې وخت کړوپه کړې وه او په تورو ښتانیوې سپین زور ورشوي وو چې بوډا ښکارېده هغه مې په پلارحتی له موږ نه هم ډېرگران وو اوداناڅاپي تغیرات هم په کې زما دپلار او سلطان له مرگ نه وروسته راغلي وو اوترټولوزیات دخفگان وږداوه چې په اعصابوکې یې هم بدلون راروان وو کندهارموپه دې دهستوگنې لپاره غوره نه کړچې هلته هم بهرنیانودې ته ورته گلان کرلي و و هره خوا هلمندي مهاجرپه خپموکې بې وسه پراته وو ځکه نو خلکو کونښن کاوه چې کابل ته لاړشي موږ هم په یوبې منزله سفر روان شوو اودکابل لاره موونیوه

کابل ته په رارسېدو مو همدغه سیمه داوسېدولپاره غوره کړه چې لومړی ځل تازه دیوې سوالگرې په جامه کې په کې ولیدمه خوشې په همدې څلورلارې کې پراته وو یوې موسیسي راته خپمې اوڅه پلاستیکی لوبني راکړل خوژوندموله سوالگروهم بدتردی دکابل پولیس اوبهرني سرتېري اوس هم وېره لري چې هسې نه تروریستان په دغه خپموکې پټ نه شي اودکابل امنیت تهدیدکړي خودلوږې اوگرمۍ په سبب یې زموږ د ماشومانوژړاگانې کله هم غوږ وته نه رسېږي اوس چې ماښام په خپمه کې اوده شم شگوفه پرلپسې رانه پوښتنې کوي

مورجانې خپل کورته کله څو؟

اغامي له اديرې کله راځي؟

اباولې ماته خبرې نه کوي؟

داکوم ځای دی؟

هواوس دکیسولپاره سوژې زیاتي دي خوزماسره کاغداوقلم نشته اوگوتې مې دقلم په ځای دبل څه غوښتنه کوي زمااوسلطان وړوکی کتابتون په لښکرگاه کې خورشو اوځان ته موورباندي خواړه

اخیستل

داستان یو ځل بیا وژړولم په ذهن کې مې ډول ډول خیالونه روان وو، ټوله نړۍ را باندې وڅرخېده او هر څه راته تېر او تیاره ښکارېدل پانې مې ټولې کړې او یوې خواته مې وغورځولې، شپېه وروسته دروازه ټک ټک شوه چې ورغلم پلوشه وه، ویل یې پلار دې غواړي ما هم اوښکې پاکې کړې پلار مې یوازې دومره وویل چې یوه سې وي دې جوړه کړه چې په دفتر کې په کار ده ما هم داسې وکړل له کمپیوټر سره مې ځان مشغول کړ او سې وي مې جوړه کړه له هغې وروسته مې هر ورځ په حالت کې بدلون راته په دوه دریو ورځو کې به خامخا د ابراهیم بن ادهم د جومات خواته تلم او له ملا شمس الدین سره به مې پام په بله وو، خو شپېه مې هم ښکلا له یاده نه وتله اوس نو ملا شمس الدین هم د دغه داستان په لوستلو پوره خواشینۍ وو او په وریادېدلو به یې امریکایانو او بهرنیانو ته په کنځلو خوله ور خلاصه کړه او ویل به یې چې د بدبختیو ټول سبب یې بهرنیان دي.

زه په هغه خېمو څو ځله وگرځېدم خو ښکلا او شگوفه مې ونه لیدل او نه مې هم له چانه د هغې پوښتنه کړې شوه په همدې کې رخصتي خلاصه شوه له یوې میاشتې نه زیاته موده تېره شوه یوه ورځ له ملا شمس الدین سره ناست وم چې خبره بیا په ښکلا پورې یاده شوه راته ویل یې چې نور بې ځایه فکرونه پرېږده تا له هغې سره خپله خواخوږي څرگنده کړه نور هغه خپل تقدیر ته پرېږده دهغې به قسمت کې به همدا وي خدای به یې ساتي خپل عادي ژوند پیل کړه کله چې له خبره واده وکړې هر څه به دې هېر شي.

د هغه دا خبره را باندې ښه ونه لگېده د لومړي ځل لپاره ورته غوصه شوم ملا صیب خبره که یو عامي کړی وی څه خبره نه وه خو ستا غوندې کس سره دا خبرې بدې ښکاري چې داسې شوه نو بیا انساني خواخوږي او انسانیت څه شو تا نه دي اوریدلي چې

زړه یې مه بوله تور کانی د صحرا دی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نه شي

ملا شمس الدین وخنډل او زیاته یې کړه
سلطانه زما مطلب دا وو چې معلومه کړم هغه څومره در باندې کرانه ده نو چې داسې شوه نو یوازې یو ډول هغه ته نجات وکولی شي.
څه ډول؟

هغه داسې چې ښکلا د خپل ژوند ملگرې کړې او د هغه لپاره مرستندوی شي ستا له خبرو ښکاري چې هغه هم ښکلې ده هم ځوانه یوازې غربت او بې کسۍ دې حالت ته راوستې ظاهراً دا خبره را باندې ښه ونه لگېده خو چې سوچ مې وکړ له دې نه پرته زما سره همکارۍ بله لار نه وه ماسپښن دواړه له جوماته

ووتو دخيمو په خوا مو ورو ورو په سرک قدم وهلو او ددې کار په امکاناتو مو خبرې کولې ملاشمس الدين ويل چې په دې کې هېڅ عيب نه شته دثواب کار دی خو ستونزه دلته ده چې اوس دهغې درک نه شته يوازې دردونکې داستان يې درکړی او نوره پته يې نشته بله دا چې ستا د پلار راضي کول هم اسان نه دي هغه به دوخته ستا لپاره کومه بله نجلۍ د ژوند د ملگرې په توگه ټاکلې وي.

ديوې مياشتې په اوږدو کې بله کيسه دا شوې وه چې پلوشې ته هماغه پانې لاسته ورغلې وې او کله به چې زه په پوهنتون کې وم نو مور ته به مې يې ويلې او ټولو به ورته او ښکې تويولې يو ماښام چې کورته ورننوتم گورم چې پانې د پلوشې په لاس کې دي او هغوی ته يې لولي زما په ليدو يې رنگونو بدلون وکړ خو ما هېڅ هم ورته ونه ويل ځان مې غلې کړ او اجازه مې ورکړه چې داستان ته ادامه ورکړي وروستۍ برخه يې چې لوسته نوماهم ورسره وژړل مور مې په سلگو کې راته ويل چې که دغه نجلۍ راپيدا کړې نو زه په کور کې ځای ورکوم او بال لري د مور مهربانۍ زه نور هم ډاډه کړم بايد ووايم چې ما د ملاشمس الدين خبره منلې وه او فيصله مې کړې وه چې له ښکلا سره په واده کولو نور هغه او وړو کې شگوفه له دغه بدمرغيو ژغورم خو په مخکې لا خنډونه وو او د پلار نه ويريډم هغه ته معلومه وه چې په کلي کې د خپل تره د لور ښکلا سره مينه لرم ممکن نو زما واده به يې د دومره دوښمنۍ سره سره ورسره کړی وو ځکه هغه د مينې مخالف نه وو خو ديوې پردېسې نجلۍ سره په واده چې څوک ونه لري دهغه راضي کول راته گران وو ښه مې وبلله چې لومړی خبره د مور سره شريکه کړم ما هم همداسې وکړل مور مې په لومړي غبرگون کې راته په غوصه شوه بد رد يې راته وويل خو وروسته يې چې زما پريشاني او خفگان وليده په حالت کې يې يوڅه بدلون راغی راته ويې ويل چې دهمدې نجلۍ درک ولگو زه يې يوځل گورم که مې خوښه شوه بيا به کوبښس وکړم چې پلار دې راضي کړم دا زما لپاره يوښه زېری او دبري پرلور لومړی گام وو دراتلوونکې جمعې په ورځ مې خبره دجمعې له لمانځه وروسته ملاشمس الدين سره شريکه کړه هغه هم خوښ شو له لمانځه وروسته په گډه دهغه خپموخواته ورغلو چې همدغه مهال په کې دغه کډوال او سپدل له خوځېمو اخواتېر شوو يوسپين ږيری په مخ راغی سلام مو پرې واچوو او بيا مو څنگ ته کړ ملاشمس الدين ورته دښکلا ځانگړتياوې وويلې او دهغې پوښتنه يې ورڅخه وکړه سپين ږيری لږ فکر وکړ او بيا يې ځواب راکړ.

دگوربت اکاڼږ وريادوی هغه پېژنم ډېره شريفه نجلۍ ده پخوا يې ډېر درپه درژوند درلود اوس موسيسې ورته دوه درې کوټې جوړې کړې او هلته وړاندې دخپمو په سر کې په يوه خېمه کې زموږ ماشومانو ته درس وايي فکر کوم تاسې هم موسيسې واله ياست ماد هوځواب ورکړ او دمننې په ويلو دهماغه دوه دريو کوټو خواته چې له سمندري بولو کوڅه جوړوو ورغلو له وړاندې نه دماشومانو او ازونه راتلل چې په لوړ او ازبې سبق ويلو خو چې ورنږدې کېدو دزړه درز مې زياتېدله اجازه مو وغوښته او ملاشمس الدين وروړاندې شو يوځل بيا مې تر مړاوو ښولاندې دهغې په تورو او غټو حيانا کوسترگو سترگې

ولگېدې ، ښکلا کتاب په لاس کې نيولی وواو ماشومانو ته يې سبق ويلود هغې په رنگ کې مې هم پوره بدلون حس کړدلې ونی. په خپرله ملاشمس الدين وړاندې راتېره شوه او ماته يې سلام وکړ نور يې په رپېدونکو شونډو يوه خبره هم نه راتله يوازې دومره يې راته وويل پلار دې څنگه دی هغه يو وخت ناروغ وو

ما هم ترې مننه وکړه او د صحت ډاډه مې ورکړ ورته ومې ويل شاگردان دې څنگه دي ؟

ځواب يې راکړ

ښه دي له لوست سره ډېره مينه لري ته گوره چې زموږ خواته بيخي راگوري هم نه خبره مې ورپرې کړه اخبرتا غوندې ښوونکې لري ځکه خواوس

يو قدم شاته شوه او په ټيټ غږ يې وويل

هغه زما امانت دې څنگه کړ

زه لږ حيران شوم چې اخير دازما سره کوم امانت لري

ورته ومې ويل کوم امانت ؟!

په شونډو يې پيکه خنداو غوړېده

ولې هغه پانې درته يادوم ته هم لکه چې زما غوندې هېرجن شوی يې !

په زړه کې مې يو ځل بيا درد خپه تېره شوه ورته ومې ويل

ښکلا وښه چې هغه مې رانه وړې زه نه وم خبر چې تاسې دلته ياست خوتا بايد زه په دغه داستان دومره

نه وی ځورولی

هغه لږ جدي شوه

خوتا ويل چې غواړم ستاد ژوند په اړه معلومات ترلاسه کړم همدا دې غوښتل

پام مې شو چې ملاشمس الدين مې هم تر څنگ ولاړدی او د يوه ماشوم نه ديني پوښتنې کوي او موږ

هسې د توقع خلاف په خبرو کې دومره وړاندې تللي يو ورته ومې ويل

وښه دازما ملگری ملاشمس الدين دی په ابراهيم بن ادهم جومات کې مامت لري

مخ يې نور هم په پړوونې کې پټ کړ ځواب يې راکړ

هو پېژنم يې هروخت په لاسپيکر کې دهغه مسئلې اورم نام خدا شه او خوژ ژغ لري ډېر ښک انسان دی

يو څه غلې وه او په ورخطايۍ يې زياته کړه

خو و مونږه ويل چې څنگه مو دلته

مخکې له دې چې خپله خبره بشپړه کړي زه يې په خبره کې ورولوېدم

ملا صيب غواړي ستاله وښه له گوربت اکاسره وگوري هغه چېرته دی لږ جدي شوه زما خسريادوی؟

داخل زمانه وړاندې ملاشمس الدين ځواب ورکړ

هو خورکۍ هغه چېرته دی ؟

وړاندې يې يوې وړې خېمې ته گوته ونيوه چې تېرو او خښتويوه باره ورنه تاوو وه او په رنگارنگ جنډو پوښل شوې وه

په هغه خېمه کې دی خوارکۍ لژ ناروغ دی داز ماشومه به درسره لاره شي دټولگي خواته په منډه لاره راته څرگنده شوه چې لهجه يې اوس هغه پخوانۍ نه ده بيا هلمندی شوې ده
بېرته زړ راغله يوه وړه نجلۍ يې زموږ خواته راو لېږله داهماغه ماشومه شگوفه وه چې ما پخوا ليدلې وه او اوس ډېره ډنگره شوې وه

له دواړو سره يې ستړي مشي وکړل او بيا ورپسې دخېمې په لور روان شوو ديوې وړې خېمې په مينځ کې دشلېدلې کټ ترڅنگ يو بوډاسړی پروت وو او زگېروي يې کول په بل کونج کې څولونښي اوزرې برستني اېښي وې شگوفه مخکې شوه او په بوډاسړي يې غږ کړ
بابا ملا صيب راغی تاسره يې کاردی

گوربت اکا په ځای په سختۍ را کښناست او زموږ خواته يې وکتل په يوه خالي ځای کې چې زړه خوپاکه سطرنجي په کې غوړېدلې وه کښناست او داوږدو خبرو حال او احوال پوښتلو وروسته ملاشمس الدين خبره ورياده کړه گوربت اکا بې له دې چې څه ووايي دهغه لاس يې پوزې ته اوچت کړ ښکل يې کړ او زياته يې کړه

مولوي صيب ته دخير پرېښته يې داخوبه دې په مالوی احسان کړی وي زما هسې هم په دې نړۍ کې وروستۍ شپې او ورځې دي ښکلا لورمې بله پناه نه لري زه يې گورم چې له همدې غمه هره ورځ او شپه ترسهارپټې او ښکې تويوي هغه ماته وايي چې ستانا ورغی او زه هير حالت ته ژاړم خوزه پوهېږم ماهر ځواني تېره کړې دهغه سره له دې نه زيات هم دخپل عزت وېره ده زه پوهېږم چې ښکلا لورمې له مانه هم زيات له خپلې لور شگوفې او عزت سره مينه لري يوه ځوانه پښتنه بايد همداسې وېره ولري بيا ددې غوندې چې بې له خدايه او مابله سرپناه نه لري هغه زما دوراره کونډه ده خوماته له لور کمه نه ښکاري زما دکورنۍ دټولو غړو بېلتون نور زما ملاتړ لپاره ماته کړې ده که نن وي که سبا به په دې خاوره خپله آب دانه ختمه کړم او....

لږ دمه شوييا يې خبرو ته دوام ورکړ

دژوند ستونزو نور زما پوښتنۍ ماتې کړې دي يو چا چې ټول عمر په خانۍ کې تېر کړی وي او په دسترخوان يې دچم فقيران او ملنگان هروخت راټول شوي وي نو داوسنی سوال گر ژوند ورته بې اجله مرگ دی ...

زه اوس دځان له پاره نه يوازې دښکلا لپاره اندېښنې کوم چې ديوې ځوانې او بې سرپناه سياسي اينده به څنگه کېږي ؟

هغه کونډه ده خوځوانه نجلۍ ده په سترگوکې يې اوبنکې راډنډ شوې اوله څه ځنډ وروسته يې بيا خبرو ته دوام ورکړ

زه نور هغه ... هغه ستاپه زولۍ کې دراجوم ملاشمس الدينه ! ماستاد فيض اوبرکت خبرې پخوا هم اورېدلي وې زه خبرېدم چې څوځله دې په جومات کې زموږ سره د مرستې غږ اوچت کړی دی يوځل بيا غلی شو بيا يې زما خواته راوکتل او سترگې يې راغونډې کړې بچيه ته کټ مټ زما وراره سلطان ته ورته يې لکه چې خدای تالا (تعالی) مې سوالونه قبول کړل تاپه مالوی احسان وکړ بنکلا به ستاکورودانه نه بلکې ستاوینځه او غلامه به وي هغه ډېره دردېدلې ته يې خوشحاله وساته هغې له دې پخوا هم څوځله په خبرو کې ستاپه اړه ماته څه ويلې وو خوزه نه پوهېدم چې هغه ته يې

دا هغه شېبې وې چې زموږ د دريو وارو له سترگونه د درد، خوښۍ ايثار او مينې اوبنکې راماتې وې او شگوفې حيران حيران موږ ته کتل دهغې خبره کټ مټ خپلې مور ته ورته وه او ان له دې ماشومتوبه يې په خبره کې هلمندی غرنۍ بنکلا په خپووه

په همدې جريان کې يوه بله مياشت هم تېره شوه مور مې يوه ورځ له پلوشې سره هغلته ورغلته ورغله له بنکلا سره يې په خبرې کړې وې کله چې راغله نو دهغې د بنایست او مظلوميت داستانونه يې بيانول پوره ورڅخه متاثره وه هڅه مې داوه چې پلار مې راضي کړي اوبنکلا خپل کور ته راولي پلار ته مې يې داهم ويلي وو چې سلطان زوی مې بې له دغې نجلۍ د بل چا سره واده نه کوي دا خبره که هر چاته وکړې چې يو دلپور زده کړوځوان دې د يوې همداسې سيالې څو کونډې سره د ژوند شريکولو ته غاړه کېږدي ورته عجيبه بنکاري خودلته د مينې او انسانيت يوه ګډه او پاکه تلو سه موجوده وه چې له انساني همدردۍ پيدا شوه په مينه وپالل شوه او ملاشمس الدين د بري تر درشله ورسوله له بنکلا سره تريوځل ليدو وروسته مې پلار هم له هغې نه اغېزمن شو ظاهرا يې بيا هم په پخوانو بنکنځلو ولمانځلم او پيغورونه يې را کړل نيمگړتيا يې يوازې بې وزلي او بې کوري وه خو زه اوس دې ټول ته تسليم وم او خپله پرېکړه مې کړې وه چې بنکلا به بېرته د خوښيو په باغ اوبڼ ورګډوم پلار مې په نه زړه غاړه کېښوده په کومه ورځ چې بنکلا زما په نوم شوه له هغې نه دوه ورځې وروسته ګوربت اکاله نړۍ نه سترگې پټې کړې او د ژوند پټۍ يې له اوږو کوږ کړ دهغه جنازه ملاشمس الدين وکړه

زه چې کله خېمې ته ورغلم ګڼې ښځې راغونډې وې بنکلا مې وليده چې له مننې په ډکوسترگو يې زما خواته راوکتل او په شونډو يې له هيلو ډکه موسکا خوره شوه په راتلونکې اونۍ کې زموږ واده ترسره شو ملاشمس الدين زما اوبنکلا نکاح وکړ له واده زموږ په کور کې ترسره شو دومره ګڼه ګڼه نه وه نږدې دوستان مو ټول رابللي وو دغه محفل وړوکی وو خو خدا په کې ښه پرېمانه وه دوستانوبه يوبل ته

له ټوکې ترغور ورتېروله چې سلطاني په ايروکې لال ومونده په لومړي ځل مې حس کړه چې پلار مې هم
په دغه پرېکړه خومره خوشحاله دی اودغه کارزمايثارگني
يوه ورځ په خپله کوټه کې ناست وم ښکلاراته وويل
سلطانه !

ته کټ مټ هماغسې يې زه فکرکوم چې هغه بېرته راژوندی شوی دی اوستاپه جامه کې زما ترڅنگ
ناست دی ماچې لومړی ځل وليدې نوفمبرمې وکړچې دهغه روح زما پوښتنې ته راغلی ماوخندل په مخ
مې يوه وړه خپېره ورکړه.

اوته هم زما دکلي ښکلاته ورته يې چې زه په پرې مين وم داتصادف بې څه نه نه دی چې تاته يې يوځل
بياسلطان اوماته يې ښکلایداکړه داوړو وخندل چې په دې کې زموږ دکوټې ور خلاص شو شگوفه
په منډه راغله زماغېرې ته يې په خدا ځان راگزارکړ
پلار جانه ! پلار جانه ! ميونداوبه راشيندي

جلال اباد ښار

۵۸۸۱۳۸۸

د ليکوال چاپ شوي اثار

- ۱- ساندې (شعري ټولگه)
- ۲- د ژوند لوبه (ناول) ژباړه
- ۳- تلپاتې درد (ادبي ټوټې)
- ۴- ښکلا (ناول)
- ۵- وروستی فصل (لنډې کيسې)
- ۶- گوره چې هېر مې نه کړې (تذکره)
- ۷- بې وطنه (لنډې کيسې)
- ۸- مونوگراف ليکنه

ناچاپ

- ۱- په نړيوالو ادبياتو کې د ټاگور ونډه (خپرنه)
- ۲- بنديوان (ناول)
- ۳- تبعيد (د سيد جمال الدين افغان له افکارو جوړ داستان) ژباړه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library